

บทที่ 2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาสภาพการตั้งครุฑของนักเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คณะผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าวรรณกรรม และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวัยรุ่น
2. เพศสัมพันธ์และการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร
3. ความเชื่อเรื่องเพศ
4. สภาพการมีบุตรของวัยรุ่นไทย
5. การตั้งครุฑก่อนวัยอันควร
6. การป้องกันและแก้ปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น
7. การพัฒนาทักษะชีวิต
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
9. กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวัยรุ่น

วัยรุ่นจัดเป็นระยะที่สำคัญที่สุดเป็นวัยที่เชื่อมต่อระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ระยะนี้เป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตชีวิตในบั้นปลายจะราบรื่นหรือไม่เพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับ การดำเนินชีวิตของระยะหัวเลี้ยวหัวต่อนี้ไม่น้อยทีเดียวเพราะเหตุที่ว่าเด็กวัยนี้ต้องประสบความยุ่งยากมีปัญหาด่าง ๆ มากและลำบากในการปรับตัวจึงมีผู้กล่าวว่าเป็น “วัยวิกฤติ” (Critical-period) หรือวัยแห่งพายุพายุแคม (Storm-stress) ทั้งนี้เนื่องจากวัยเด็กเข้าสู่วัยรุ่นเป็นการเปลี่ยนแปลง สิ่งใหม่ๆที่เกิดขึ้นในวัยรุ่นได้แก่การเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและสรีระเช่นโครงสร้างทางร่างกายอวัยวะต่าง ๆ เกี่ยวกับเพศรวมทั้งระบบการทำงานต่าง ๆ ของร่างกายก็เปลี่ยนไปด้วย

1.1 ความหมายของวัยรุ่น

วัยรุ่น (Adolescence) มีรากศัพท์มาจากคำว่า Adolescere ในภาษาละติน ซึ่งแปลว่า ความเจริญ หรือการเจริญย่างเข้าสู่ความมีวุฒิภาวะ (To Grow to Maturity) โดยจะถือเอาความพร้อมทางด้านร่างกายเป็นเครื่องตัดสิน ในระยะนี้ร่างกายจะมีการเจริญเติบโตและมีวุฒิภาวะทางเพศโดยสมบูรณ์ นั่นคือ เพศหญิงจะมีประจำเดือนครั้งแรก และเพศชายเริ่มผลิตเซลล์สืบพันธุ์ได้ ซึ่งจะอยู่ในช่วง การศึกษาระดับมัธยมต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ความหมายของวัยรุ่นนั้นให้คำนิยามหรือคำจำกัดความได้หลายทางดังนี้

วัยรุ่น (Adolescence) หมายถึง วัยที่เชื่อมระหว่างการเป็นเด็กกับการเป็นผู้ใหญ่ เป็นระยะที่ต้องปรับพฤติกรรมวัยเด็กไปสู่พฤติกรรมแบบวัยผู้ใหญ่ที่สังคมยอมรับ เด็กวัยรุ่นจึงไม่ใช่เป็นเพียงการเจริญเติบโตทางด้านร่างกายแต่หมายถึงการเจริญเติบโตทางสังคม ซึ่งอยู่ในกรอบของวัฒนธรรมของแต่ละที่ นักจิตวิทยาหลายคนให้ความเห็นว่าวัยรุ่นเป็นวัยวิกฤติแห่งชีวิต (Critical Period) เช่น Eriksson มีความเห็นว่าวัยรุ่นเป็นวัยวิกฤติแห่งพัฒนาการ วิกฤติทางจิต ทางกายภาพ และทางสังคม ซึ่งทั้งหมดนั้นมีผลต่อพัฒนาชีวิตในขั้นต่อไป

วัยรุ่นตามการเปลี่ยนในช่วงวัยรุ่น มี 3 ลักษณะ ได้แก่

1) มีพัฒนาการด้านร่างกายตั้งแต่เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงของอวัยวะเพศจนกระทั่งมีวุฒิภาวะทางเพศอย่างสมบูรณ์

2) มีพัฒนาการทางด้านจิตใจ โดยการเปลี่ยนแปลงจากเด็กเป็นผู้ใหญ่

3) มีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ โดยเปลี่ยนจากการพึ่งพาครอบครัวมาเป็นผู้ที่ต้องพึ่งตนเองมากขึ้น สามารถหารายได้เป็นของตนเอง

วัยรุ่นจึงเป็นช่วงชีวิตระหว่างวัยเด็กกับวัยผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นหัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญเพราะมีการเปลี่ยนแปลงหลายด้านในระบบต่างๆของร่างกาย รวมทั้งระบบเพศ ด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา และจริยธรรม

สุชา จันทน์เอม(2540) ให้ความหมายของวัยรุ่นว่าเป็นวัยที่ก้าวย่างเข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่ โดยยึดความพร้อมทางด้านร่างกาย หรือภาวะสุดขีดของร่างกายเป็นเครื่องตัดสินเป็นระยะของชีวิตที่คั่นระหว่างความเป็นเด็กกับผู้ใหญ่ ซึ่งไม่สามารถแบ่งขีดขึ้นได้อย่างแน่นอน

จากที่ได้กล่าวมาแล้วสรุปความหมายวัยรุ่นได้ว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงตนเองเพื่อก้าวจากวัยเด็กเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ โดยเริ่มการพึ่งพาตนเอง และมีการเปลี่ยนแปลงของระบบทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา และจริยธรรม

1.2 พัฒนาการวัยรุ่น

1.2.1 การแบ่งช่วงอายุของวัยรุ่น

องค์การอนามัยโลก (WHO,1989) ได้แบ่งอายุของวัยรุ่นอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 10-19 ปีและกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2544) ได้แบ่งระยะของวัยรุ่นไว้ดังนี้ คือ

1) วัยก่อนวัยรุ่น (Pre Adolescent) อายุ 10-13 ปี

2) วัยรุ่นตอนต้น (Early Adolescent) อายุ 14-16 ปี

3) วัยรุ่นตอนปลาย (Late Adolescent) อายุ 17-19 ปี

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2545) แบ่งช่วงวัยรุ่นออกเป็น 3 ระยะ วัยแรกเริ่มอายุ 12-15 ปี วัยรุ่นตอนกลางอายุ 16-17 ปี วัยรุ่นตอนปลายอายุ 18-25 ปี

จากที่ได้กล่าวมาแล้วสรุปการแบ่งอายุของวัยรุ่นได้ว่ามีการแบ่งอายุออกเป็น 3 ช่วง คือ วัยรุ่นตอนต้น วัยรุ่นตอนกลาง และวัยรุ่นตอนปลาย

1.2.2 การเข้าสู่วัยรุ่น

วัยรุ่นโดยเฉลี่ยจะเริ่มอายุประมาณ 13 ปี แต่ปัจจุบันเด็กจะเข้าสู่วัยรุ่นเร็วขึ้น โดยเฉพาะเด็กหญิงที่ปกติจะเข้าสู่วัยรุ่นเร็วกว่าผู้ชายประมาณ 2 ปี เด็กบางคนอาจเริ่มวัยรุ่นก่อนอายุที่กำหนด บางคนอาจถึงวัยรุ่นหลังอายุที่กำหนด ซึ่งวัยรุ่นเป็นวัยที่ร่างกายจิตใจเปลี่ยนมาเป็นหนุ่มสาวเต็มๆ เริ่มสนใจตนเอง สนใจเพศตรงข้าม เริ่มมองอนาคตคิดถึงอาชีพตนเอง คิดถึงการมีครอบครัว อยากรู้ อยากเห็น อยากมีความสามารถ ความนึกคิดเริ่มเป็นผู้ใหญ่ ส่วนใหญ่เด็กวัยรุ่นชายจะหลังน้ำกามครั้งแรกอายุประมาณ 13-14 ปี

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2545) ได้จำแนกพัฒนาการทางด้านร่างกาย พัฒนาการทางด้านอารมณ์ พัฒนาการทางด้านสังคมและพัฒนาการทางด้านสติปัญญา พัฒนาการทางด้านจิตใจ ดังนี้

1) พัฒนาการทางด้านร่างกาย

พัฒนาการทางกายเป็นความงอกงาม ความเจริญเติบโตถึงขีดสมบูรณ์ เพื่อทำหน้าที่อย่างเต็มที่ในระยะวัยรุ่นตอนต้น จะเป็นระยะที่มีพัฒนาการทางด้านร่างกายที่รวดเร็วมาก และมีบทบาทต่อการพัฒนาการทางด้านอื่นๆให้ประสานไปด้วย เช่นพัฒนาการด้านอารมณ์และพฤติกรรมที่

วัยรุ่นแสดงออกมา ความเจริญเติบโตส่วนนอกที่มองเห็นได้ง่าย เช่น ส่วนสูง น้ำหนัก รูปร่าง สัดส่วนของร่างกาย ลักษณะเส้นผม ความเจริญภายใน เช่น การทำหน้าที่ของต่อมต่างๆ โครงสร้างกระดูกแข็งแรง มีการผลิตเซลล์สืบพันธุ์ในเด็กชาย การมีประจำเดือนในเด็กหญิง ความเจริญเติบโตจะมีช่วงระยะพัก ถ้าผ่านช่วงนี้ไปจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เด็กที่มีรูปร่างผอมอาจมีรูปร่างอ้วนขึ้นกว่าเดิม ระบบการย่อยอาหารจะทำงานรวดเร็ว เพราะร่างกายกำลังเจริญเติบโต เด็กจะหิวเก่ง กินเก่ง กินไม่เลือก ว่างนอนบ่อย เป็นระยะกำลังกินกำลังนอน กล้ามเนื้อเด็กชายจะเจริญเติบโตมาก อวัยวะเริ่มทำงาน เสียงของเด็กชายจะแตกและห้าว ร่างกายจะไม่ได้สัดส่วน เด็กจะอึดอัดแก้งก้าง อ่อนไหวง่ายกับสัดส่วนอวัยวะต่างๆ ของร่างกาย

2) พัฒนาการทางอารมณ์

การเปลี่ยนแปลงและการเจริญเติบโตทางร่างกายทั้งภายในและภายนอก กระทบกระเทือนแบบแผนอารมณ์ของเด็กวัยแรกเริ่ม เด็กมีอารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย สับสน อ่อนไหว มีความเข้มของอารมณ์สูง ไม่มั่นคง ระดับความเข้มข้นของอารมณ์แต่ละอย่างขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพดั้งเดิมของเด็ก ขึ้นอยู่กับตัวเร้าที่ทำให้เด็กเกิดอารมณ์ เด็กจะเริ่มแสดงบุคลิกประจำตัวออกมาให้ผู้อื่นทราบได้เด่นชัดแล้วในขณะนี้ เช่น อารมณ์ร้อน อารมณ์ขี้วิตกกังวล อารมณ์อ่อนไหวง่าย เจ้าอารมณ์ ขี้อิจฉา มีความรู้สึกด้อยเด่น อารมณ์ที่เกิดกับเด็กวัยรุ่นนั้นมีทุกประเภท อาทิ รัก ชอบ โกรธ เกลียด อิจฉา ริษยา โ้อวด แข่งดี อ่อนไหว หลงใหล วุ่นวายใจ เห็นอกเห็นใจ สับสน หงุดหงิด ไม่ว่าอารมณ์ใดมักมีความรุนแรง อ่อนไหวง่าย เปลี่ยนแปลงง่าย ควบคุมอารมณ์ยังไม่สู้ดี บางครั้งมั่นใจสูงบางครั้งไม่แน่ใจ บางคราวเห็นแก่ตัว บางคราวเห็นอกเห็นใจกัน บางครั้งดีร้าย เพราะวัยรุ่นมีลักษณะอารมณ์เป็นแบบนี้ บุคคลต่างวัยจึงต้องใช้ความอดทนมากเพื่อจะได้เข้าใจพวกเขา เนื่องจากวัยรุ่นเข้ากับบุคคลต่างวัยได้ยาก จึงมักเกาะกลุ่มกันได้ดีเป็นพิเศษกว่าวัยอื่น เพราะเข้าใจและยอมรับกันได้ง่าย

ลักษณะที่สำคัญทางอารมณ์ของวัยรุ่นจะมีความรุนแรงและยังควบคุมอารมณ์ไม่ค่อยได้ เมื่อเกิดอารมณ์ต่างๆ ขึ้นมาจึงมักทำอะไรตามอารมณ์ โดยไม่ทันยั้งคิด มีความอ่อนไหวและเปลี่ยนแปลงง่าย มักจะเกิดกับอารมณ์ทางลบ เช่น ผิดหวัง เสียใจ เด็กมักหมกมุ่น จึงควรให้เวลาแก่เด็ก ปล่อยให้เด็กจัดการอารมณ์เหล่านั้น คอยให้กำลังใจและสังเกตเพื่อป้องกันการตัดสินใจที่อันตราย

3) พัฒนาการสังคม

ในช่วงลักษณะทางสังคมเด็กวัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กมากส่วนหนึ่ง เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย อารมณ์ และสติปัญญาของเด็ก ทำให้วัยรุ่นมีการเรียนรู้และปรับตัวทางสังคมอย่างมาก เด็กจะพัฒนาไปเป็นผู้ใหญ่โดยการพึ่งพาตนเอง มีความรับผิดชอบ เด็กจึงเปลี่ยนจากการที่ต้องใกล้ชิดครอบครัวมาเป็นการออกไปสู่สังคมที่กว้าง เพราะเด็กมีวุฒิภาวะทางปัญญา จึงต้องการเป็นตัวของตัวเอง ชอบอยู่ตามลำพัง มีห้องมีสัดส่วนเป็นของตนเอง ไม่ชอบให้ผู้ใหญ่มาบังคับ ก้าวท้าวความเป็นส่วนตัว ถ้าครอบครัวเข้าใจการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น จะทำให้วัยรุ่นสามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับสังคมได้ นอกจากนี้วัยรุ่นเป็นวัยที่มีความต้องการอย่างรุนแรง โดยเฉพาะความต้องการการยอมรับในกลุ่มเพื่อน สังคม ต้องการให้ครอบครัวยอมรับว่าตนเองเป็นผู้ใหญ่ และส่วนมากเพื่อนจะมีอิทธิพลมากที่สุด

4) พัฒนาการทางสติปัญญา

เนื่องจากวัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงต่างๆ มากมายทางร่างกาย ทำให้วัยรุ่นมีพลัง มีความกระตือรือร้น มีความสามารถเพิ่มมากขึ้น วัยรุ่นจึงรู้จักใช้ความคิด พิจารณาเหตุผล สามารถแสดงความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่นได้ รู้จักสังเกตการกระทำ ความคิดผู้อื่น พยายามปรับปรุงบุคลิกภาพของตนเอง

ให้เป็นที่ยอมรับของสังคม โดยเอาแบบอย่างจากคนอื่นที่ตนเห็นว่าดี หากวัยรุ่นที่มองเห็นแต่ความด้อยต่ำ ปมด้อยของตนเอง ไม่เห็นคุณค่าในตัวเอง มีจิตใจไม่หนักแน่น ก็จะถูกชักนำให้หลงในสิ่งต่างๆได้ง่าย วัยรุ่นที่ความคิดสร้างสรรค์และมีอุดมการณ์ รู้จักการวางแผนชีวิตในอนาคต มีอารมณ์หนักแน่น มั่นใจในตนเอง กล้าแสดงออก กล้าเผชิญปัญหาในชีวิตประจำวัน และสามารถแก้ไขปัญหาชีวิตได้ จะทำให้วัยรุ่นเป็นบุคคลที่รักษาความสำนึกในคุณค่าแห่งตนไว้ในระดับสูง

4.1) วัยรุ่นเป็นช่วงที่ผู้ใหญ่กล่าวว่า มีความสามารถในการเรียนรู้ได้ดี ได้เร็ว และกว้างไกล เพราะความสามารถทางสติปัญญาของวัยรุ่นมีพัฒนาการถึงระดับเท่าเทียมกับผู้ใหญ่ จะด้อยกว่าก็เพียงประสบการณ์เท่านั้น ซึ่งมีลักษณะที่สำคัญดังนี้

4.1.1) มีความเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรม เช่น สัญลักษณ์ กฎเกณฑ์ มักพบวัยรุ่นชอบสร้างสัญลักษณ์ประจำกลุ่มของตน

4.1.2) มีความสามารถในเชิงวิทยาศาสตร์ รู้จักคิดสาเหตุและผล สามารถคิดหาทางแก้ไขปัญหาได้หลายแบบ นอกจากนี้ยังทำให้ไม่ยอมเชื่ออะไรง่ายๆ จนกว่าจะพิสูจน์ได้ด้วยตนเอง

4.1.3) มีความกว้างไกล สนใจสิ่งใหม่ๆ ไม่ชอบการตอกย้ำซ้ำซาก จึงรู้สึกน่าเบื่อเมื่อผู้ใหญ่สอนซ้ำๆ

4.1.4) มีจินตนาการสูง ชอบวาดความฝัน ชอบสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ เช่น บทกวี การดัดแปลงแต่งรถหรือการแต่งห้องให้ดูสวยงามตามความคิดของเขา

4.1.5) มีความสามารถในการจดจำดีมาก แต่วัยรุ่นไม่ค่อยใช้ความจำให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนมากนัก เป็นเพราะเด็กชอบแสดงความคิดเห็นมากกว่า จึงไม่ชอบการเรียนการสอนที่เน้นความจำ

4.1.6) มีความสามารถในการประเมินความคิดของตนเอง รู้ว่าตนเองคิดอะไรอยู่ วางแผนจะทำอะไรต่อไป การคิดของตนจะมีประสิทธิภาพเพียงใด

5) พัฒนาการทางด้านจิตใจ

การเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตใจสภาพทางอารมณ์ของเด็ก เมื่ออย่างเข้าสู่วัยรุ่น มักมีอารมณ์ไม่ค่อยคงที่ คือเปลี่ยนแปลงง่ายและรวดเร็ว ลักษณะที่พบบ่อยคือ ความวิตกกังวล เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย รวมถึงอารมณ์ทางเพศที่เพิ่มสูงขึ้น

5.1 วัยรุ่นอายุ 11-14 ปี การเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ สภาพอารมณ์ของเด็กวัยรุ่นเปลี่ยนแปลงง่าย รวดเร็วและวู่วาม ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ได้แก่ ฮอร์โมนเพศสภาพร่างกายและสังคม วัยรุ่นมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย อารมณ์เพศ และพฤติกรรมทางเพศ นอกจากนี้วัยรุ่นระยะนี้ยังมีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มีผลต่ออารมณ์ ทำให้ต้องปรับตัวกับสภาพแวดล้อม กลุ่มเพื่อน จะสนิทสนมกับเพื่อนเพศเดียวกัน (จรรยา ดวงแก้ว, 2540)

5.2 วัยรุ่นอายุ 15-19 ปี วัยรุ่นระยะนี้ การเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์และจิตใจค่อนข้างราบรื่น เริ่มยอมรับสภาพร่างกายและความเป็นเพศชายหรือเพศหญิงของตน การคบเพื่อนจะชอบคบเพื่อนทั้งหญิงและชาย มีมิตรที่ยาวนานและมั่นคง มีการสร้างสัมพันธ์ภาพกับเพื่อนใหม่ มีเจตคติต่อต้านผู้ใหญ่ เป็นวัยที่มีการผลักดันทางเพศรุนแรง แต่ในช่วงนี้สติปัญญาจะเพิ่มพูนมาก สามารถวิเคราะห์ คิดอย่างมีเหตุผล ประเมินความสามารถของตนเอง แต่ในขณะเดียวกันก็มองสิ่งต่างๆอย่างแคบๆ เนื่องจากการขาดประสบการณ์ ที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าว

2. เพศสัมพันธ์และการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร

ความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศเป็นสิ่งที่มือทีพลต่อมนุษย์อย่างมาก ในการดำเนินชีวิตตั้งแต่เกิดจนตาย ไม่ว่าจะยอมรับหรือไม่ก็ตาม การมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องเพศเป็นส่วนหนึ่งทำให้สุขภาพจิตดี (วันทนีย์ วาสิกะสิน, 2527) เรื่องเพศเป็นสิ่งที่มนุษย์รู้และได้รู้ผิดบ้างถูกบ้างจากคำบอกเล่าของบิดามารดาในครอบครัว จากความเชื่อและค่านิยมของสังคมที่แวดล้อมอยู่ทำให้เกิดทัศนคติ ค่านิยม การยอมรับ และพฤติกรรมที่แตกต่างกันไป พฤติกรรมทางเพศของมนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมทางสังคม ซึ่งจะต้องมีการเรียนรู้เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ที่ถูกต้อง เกิดทัศนคติอันดีงามจากการบิดเบือนของคนบางกลุ่มที่นำเรื่องเพศไปใช้ในทางเสียหาย เช่นการทำหนังสือโป๊ ภาพยนตร์อนาจาร ที่ไม่ได้เป็นไปทางสร้างสรรค์ ทำให้เรื่องเพศกลายเป็นของตกต่ำลงไปเรื่อยๆ หากบุคคลได้มีความรู้เรื่องเพศอย่างถูกต้อง จะไม่ตกเป็นเหยื่อของผู้อื่น รู้จักป้องกันตนเอง และวางตนอย่างเหมาะสม เกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ เหล่านี้เป็นต้น นักจิตวิทยาเจ้าของทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalysis) Sigmund Freud กล่าวไว้ว่า มนุษย์เรามีสัญชาตญาณทางเพศมาตั้งแต่เกิด เพราะทางชีววิทยานั้นถือว่ามนุษย์มีสัญชาตญาณอยู่ 2 อย่างคือสัญชาตญาณของความอยู่รอด และสัญชาตญาณของการสืบพันธุ์ สัญชาตญาณของความอยู่รอดนั้นบางครั้งจะแสดงออกมาในรูปของความก้าวร้าวปกป้องตนเอง ส่วนสัญชาตญาณของการสืบพันธุ์นั้นแสดงออกมาในรูปของความรัก คำว่าสัญชาตญาณนั้นหมายถึงสิ่งซึ่งติดตัวมาแต่กำเนิดและจะแฝงออกมาในรูปของพฤติกรรมหรือการกระทำต่างๆ สัญชาตญาณ 2 อย่างนั้นจะปรากฏในการพัฒนาการของชีวิตมนุษย์ตั้งแต่วัยเด็ก วัยรุ่น วัยผู้ใหญ่จนกระทั่งถึงวัยชราการมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องเพศเป็นส่วนหนึ่งของการมีสุขภาพจิตดีและเชื่อกันว่าคุณค่าที่ถือว่าเป็นผู้มีวุฒิภาวะของความเป็นผู้ใหญ่โดยสมบูรณ์นั้นจะต้องเป็นบุคคลที่มีความสามารถในการปรับตัวได้ดีในเรื่องเพศ

พรทิพย์ วงศ์เพ็ชรสง่า (2528) กล่าวถึงมาตรฐานซ้อนคือการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรมีได้ในเพศชายสามารถยอมรับได้ในผู้ชายแต่ถือว่าผิดถ้ากระทำโดยผู้หญิงเป็นการพิจารณาโดยใช้เกณฑ์อันหนึ่ง ประเมินพฤติกรรมของชายและใช้เกณฑ์อีกอันหนึ่งประเมินพฤติกรรมของหญิงทำให้หญิงและชายถูกพิจารณาดัดสนอย่างแตกต่างกันในพฤติกรรมเดียวกัน สุธาทิพย์ แสงวัฒนกุล (2536) กล่าวว่ากลุ่มผู้ยอมรับมาตรฐานนี้อาจจำแนกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ

- 1) กลุ่มผู้ยึดถือมาตรฐานซ้อนเต็มรูปแบบ (Orthodox) คือกลุ่มผู้ยอมให้มีเพศสัมพันธ์ได้เฉพาะเพศชายเท่านั้นแต่สำหรับหญิงถือเป็นสิ่งผิด
- 2) กลุ่มผู้กำลังเปลี่ยนแปลง (Transitional) คือกลุ่มผู้เริ่มเห็นว่าเพศหญิงสามารถมีเพศสัมพันธ์ได้เฉพาะเมื่อมีความรักหรือได้หมั้นกันแล้วส่วนเพศชายยังคงได้รับการยอมรับในทุกกรณีไม่ว่าจะมีความรักหรือไม่ก็ตาม

มนุษย์เรามีสัญชาตญาณทางเพศมาตั้งแต่เกิด สัญชาตญาณของการสืบพันธุ์นั้นแสดงออกมาในรูปของความรัก การมีความสัมพันธ์ทางเพศนั้นอาจนำมาซึ่งการยอมรับทางด้านร่างกายและอารมณ์ แต่ก็อาจนำมาซึ่งการตั้งครภโดยไม่พึงประสงค์ และมีโอกาสที่จะติดเชื้อกามโรคหรือโรคเอดส์ได้ ทางจิตวิทยานั้นมีคนจำนวนมากที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรซึ่งจะเป็นผลกระทบต่อร่างกายอารมณ์ และการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นในอนาคตอีกด้วย การมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องเพศเป็นส่วนหนึ่งของการมีสุขภาพจิตดี และเชื่อกันว่าคุณค่าที่ถือว่าเป็นผู้มีวุฒิภาวะของความเป็นผู้ใหญ่โดยสมบูรณ์นั้นจะต้องเป็นบุคคลที่มีความสามารถในการปรับตัวได้ดีในเรื่องเพศ

2.1 ค่านิยมเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของวัยรุ่น

2.1.1 ความหมายของค่านิยม

พวงผกา ประเสริฐศิลป์ (2543) ได้กล่าวว่าค่านิยมเป็นแนวความคิดความเชื่อ อดุมการณ์ เป็นความต้องการของกลุ่มคนในสังคมซึ่งยอมรับว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่าควรแก่การนำไปเป็น แนวทางปฏิบัติของการดำเนินชีวิตเพื่อประโยชน์สุขของตนเองและส่วนรวมทั้งนี้ให้อยู่ในดุลยพินิจของ ตัวเอง เพราะค่านิยมของแต่ละสังคมย่อมไม่เหมือนกัน ค่านิยมจึงเป็นตัวกำหนดและผลักดันให้เกิด พฤติกรรมโน้มเอียงไปทางใดทางหนึ่ง

ค่านิยมมีบทบาทต่อความคิดและการแสดงออกทางพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคม ทำให้สังคมมีโน้มเอียงไปในทิศทางเดียวกันในสังคมนั้นๆ อันจะเป็นแนวทางที่มนุษย์จะประพฤติตนไปใน แนวทางใดแนวทางหนึ่งที่ตัวเองได้พิจารณาไตร่ตรองแล้ว ว่าเป็นสิ่งที่ดีสำหรับตนหรือสังคมยอมรับนับถือ และปฏิบัติตามแนวคิดนั้นๆอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยก็ชั่วระยะเวลาหนึ่ง แต่อาจเปลี่ยนแปลงไปตามกาล สมัย และตามความคิดเห็นของมนุษย์ในสังคมนั้น สาเหตุการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของวัยรุ่น โดยเฉพาะในวัยรุ่นที่เป็นนักเรียนและนักศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการรับเอาวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามา มาก การถูกเนื้อต้องตัวกันระหว่างหนุ่มสาวกระทำการโดยเปิดเผยมากขึ้นจึงอาจมีแนวโน้มนำไปสู่ พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร

2.1.2 สาเหตุของการตั้งครรภ์

วันทนี วาสิกะสิน (2527) ได้เสนอสาเหตุของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรเพิ่มขึ้น เนื่องมาจาก

- 1) เป็นการสนองความปรารถนาทางเพศ สนองความพอใจทางด้านร่างกายและจิตใจ เพื่อความสนุกสนาน
- 2) เป็นการพิสูจน์ว่าไม่ใช่ผู้ผิดปกติในเรื่องเพศ
- 3) เป็นการเตรียมตัวก่อนการเข้าสู่ภาวะการสมรสหรือเป็นการปรับความต้องการทาง เพศของทั้งสองฝ่ายให้เข้ากันได้
- 4) เป็นการผูกมัดฝ่ายตรงข้ามหรือสำหรับผู้หญิงบางครั้งเป็นเพราะความรักต่อเพศตรง ข้าม
- 5) เป็นการทำตามค่านิยมของสังคมในปัจจุบัน

วิทยา นาควัชระ (2527) ได้ถึงสาเหตุวัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรไว้ ดังต่อไปนี้

- 1) วัยรุ่นชอบทดลองอยากรู้อยากเห็นดังนั้นจึงมีพฤติกรรมมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอัน ควร
- 2) วัยรุ่นทนการอดอ้อนของอีกฝ่ายหนึ่งไม่ได้ซึ่งส่วนใหญ่ฝ่ายชายจะเป็นฝ่ายอดอ อ้อนฝ่ายหญิงก็ใจอ่อน
- 3) วัยรุ่นคิดว่าเป็นแพชชั่นเมื่อคบกันเป็นแฟนกันก็ต้องมีได้เสียกันแถมบางคนบอกด้วย ว่า “ไม่เห็นเสียหายอะไร”
- 4) วัยรุ่นอยากได้ความรู้สึกเป็นเจ้าของซึ่งกันและกันซึ่งได้เกิดทั้งชายและหญิงแต่ หลังจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรกันแล้วความรู้สึกว่าจะเป็นเจ้าของซึ่งกันและกันมิได้จริงหรือไม่
- 5) วัยรุ่นรู้สึกว่าตนเองมีค่าเป็นที่ต้องการของอีกฝ่ายหนึ่ง
- 6) วัยรุ่นมีแรงผลักดันจากฮอร์โมนและสัญชาตญาณของการสืบพันธุ์

Hurlock (1974) กล่าวว่า พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นว่าเป็นระยะที่มักมีเรื่องรักใคร่ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง มีความสนใจอย่างจริงจังในทุกแง่มุมเรื่องเพศ เกิดความอยากรู้อยากเห็นซึ่งทำให้ใฝ่หาความรู้และการอ่านหนังสือ แล้วในที่สุดก็เกิดการทดลองเพราะวัยรุ่นมีความพร้อมทางร่างกายที่จะสืบพันธุ์ หรือให้กำเนิดทารกได้ ส่วนจิตใจก็มีความเจริญทางเพศ เช่น มีความสนใจต่อเพศตรงข้าม อยากรู้จักหรือแฟน มีความรู้สึกทางเพศ

จากการศึกษาถึงสาเหตุของการที่วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรทำให้ได้ทราบเหตุผลต่างๆ เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีในพฤติกรรมดังกล่าวและเป็นประโยชน์แก่ผู้เกี่ยวข้องได้ช่วยกันแนะนำหรือให้คำปรึกษาแก่วัยรุ่นเพื่อวัยรุ่นจะได้ประพฤติในทางที่ถูกต้องและเหมาะสมทั้งนี้เนื่องมาจากผลกระทบจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของวัยรุ่นนั้นมีมากมายที่อาจจะทำให้วัยรุ่นเสียโอกาสดีๆในการที่จะดำเนินชีวิตต่อไปในอนาคต

2.2 ปัญหาหลักและสาเหตุของปัญหาของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร

ปัญหาวัยรุ่นโดยเฉพาะในเรื่อง “ปัญหาพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น” กำลังจะกลายเป็นปัญหาสังคมที่รุนแรงเพิ่มขึ้นทุกวัน จากข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์ที่เกิดขึ้นแทบไม่เว้นในแต่ละวัน ทั้งเรื่องเด็กผู้ชายรุมโทรมและข่มขืนเด็กผู้หญิง หรือการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรจนตั้งครรภ์ การทำแท้ง รวมถึงการติดโรคทางเพศสัมพันธ์ อาทิ โรคเอดส์ ที่ขณะนี้ตัวเลขวัยรุ่นไทยติด “โรคร้าย” นี้เพิ่มสูงขึ้นอย่างน่าใจหาย และที่เป็นข่าวเกรียวกราวบนหน้าหนังสือพิมพ์เมื่อไม่นานมานี้ คือเรื่องการแสดงพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมบนรถเมล์ การไปเข้าบ้านหรือโรงแรมเพื่อมีเพศสัมพันธ์กันของวัยรุ่น และที่ต้องตกตะลึงไม่น้อย ก็คือผลสำรวจที่ว่าคนไทยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุน้อยลงถึงแม้ว่าข้อมูลของผลสำรวจนี้จะมีหลายฝ่ายออกมาคัดค้านและยังไม่สามารถยืนยันได้ว่าข้อมูลดังกล่าวจะเป็นจริงมากน้อยแค่ไหน แต่ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นไทยเพิ่มขึ้นก็กำลังเริ่มจะเป็นปัญหาใหญ่ของสังคมแล้ว

พฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมในกลุ่มวัยรุ่นของไทยนั้น เกิดจากในปัจจุบันเด็กวัยรุ่นไทยส่วนหนึ่งมองว่าการแสดงออกทางพฤติกรรมทางเพศถือเป็นเรื่องปกติธรรมดาเนื่องจากเด็กเหล่านี้ได้ซึมซับรับวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาจนลืมรักษานิยมและวัฒนธรรมไทยที่ผู้ใหญ่จะสอนเด็กผู้หญิงไว้ว่าต้องรักษานวลสงวนตัว

ทั้งนี้จากผลสำรวจของเอแบคโพล ถึงเรื่อง “ประสบการณ์และทัศนคติของวัยรุ่นต่อปัญหาพฤติกรรมทางเพศในปัจจุบัน” พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 61.7 % ยอมรับว่ามีประสบการณ์ด้านการมีแฟนและคนรัก และจำนวน 37.5 % เคยมีแฟนหรือคนรักมากกว่าหนึ่งคนและจำนวน 11.2 % มีแฟนหรือคนรักมากกว่า 4 คน ส่วนผลสำรวจในประเด็นการยอมรับพฤติกรรมเชิงชู้สาวนั้นวัยรุ่นส่วนใหญ่ยอมรับพฤติกรรมการจับมือ ควางแขน และการโอบไหล่หรือเอวกับแฟน และจำนวนกว่า 52.9 % ให้การยอมรับการจับมือ และอีก 40.2% ยอมรับการควางแขนกับผู้ที่เพิ่งรู้จักตามสถานที่ต่างๆ อาทิ ผับ เชน และห้างสรรพสินค้านอกจากนี้มีวัยรุ่นจำนวน 46.9% ยอมรับการมีเพศสัมพันธ์กับแฟนหรือคนรัก และจำนวน 13.9 % ยอมรับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์กับคนที่เพิ่งรู้จักตามสถานที่ต่างๆ

สำหรับผลการสำรวจความเห็นเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์นั้น วัยรุ่นจำนวน 42.4 % เคยมีประสบการณ์ด้านเพศสัมพันธ์ และกลุ่มตัวอย่างจำนวนถึง 60.8% เคยมีเพศสัมพันธ์มากกว่า 1 คน โดยฝ่ายชายมีแนวโน้มมีเพศสัมพันธ์มากกว่าฝ่ายหญิง

ส่วนปัจจัยที่มีส่วนส่งเสริมหรือกระตุ้นให้มีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมนั้น จำนวน 70.8 % เห็นว่าเป็นวีซีดีหรือดีวีดีลามก ที่หาซื้อได้ง่าย และจำนวน 62.3 % คือการลงรูปภาพที่ไม่เหมาะสมหรือภาพโป๊ในสื่อ อาทิ หนังสือพิมพ์และนิตยสาร และอีกจำนวน 59% เห็นว่าเป็นเว็บไซต์ลามกในอินเทอร์เน็ต

จากผลสำรวจดังกล่าวเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นว่าวัยรุ่นไทยในปัจจุบัน มีทัศนคติที่เปิดกว้างเกี่ยวกับเรื่องเพศมากขึ้น ซึ่งถือเป็นเรื่องเสี่ยงที่จะส่งผลให้เด็กเหล่านี้มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรเพิ่มขึ้น

2.2.1 การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร

การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เกิดจากปัจจัยดังต่อไปนี้

1) ปัจจัยด้านพันธุกรรม พัฒนาการทางด้านร่างกายและจิตใจของวัยรุ่น การเปลี่ยนแปลงโดยเฉพาฮอร์โมนในร่างกาย มีผลกระตุ้นให้มีความสนใจกับเพศตรงข้าม รวมทั้งแรงขับตามธรรมชาติ ที่ทำให้ใคร่รู้ ใคร่ลอง ในเรื่องเพศ จนทำให้เกิดการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ตั้งใจขึ้น

2) การแต่งตัวที่เปิดเผยมากและเน้นสัดส่วนชัดเจนเกินไป เช่น เสื้อที่เปิดให้เห็นเนินอกมากเกินไป เสื้อที่เปิดสะดือ กางเกงที่รัดมากเกินไป

3) วัยรุ่นขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องเพศ โดยเฉพาะในวัยรุ่นที่มีแฟนหรือคนรักหากไม่รู้จักรักการปฏิเสธเมื่อถูกขอ มีค่านิยมสมัยใหม่ที่ผิดๆ เกี่ยวกับเรื่องเพศ คิดว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องธรรมชาติ และการมีเพศสัมพันธ์กันตามกระแสสำคัญ

4) การอยู่หอพักอยู่ห่างจากพ่อแม่หรือผู้ปกครอง การเที่ยวในสถานเริงรมย์ การเที่ยวงานปาร์ตี้ การเที่ยวต่างจังหวัด มีการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และการใช้สารเสพติด จนทำให้ขาดสติ

5) การอยู่ด้วยกันสองต่อสองระหว่างชายหญิงในที่ลับตาคน และในบรรยากาศที่จะนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ได้

6) สถาบันครอบครัวและศาสนา ที่ปัจจุบันได้อ่อนแอลง เด็กได้รับความอบอุ่นจากครอบครัวน้อยลงอันเนื่องจากที่พ่อแม่ต้องวุ่นกับการทำงานเพื่อหาเงินเลี้ยงลูก หรือบางครอบครัวพ่อแม่มีปัญหาหย่าร้างต้องแยกทางกันทำให้เด็กต้องออกไปหาความอบอุ่นจากเพื่อนและแฟน ซึ่งถือเป็นเรื่องเสี่ยงที่ทำให้เด็กกลุ่มนี้จะมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมได้ นอกจากนี้เด็กในยุคปัจจุบันยังห่างไกลวัดไม่เคยไปทำบุญไหว้พระ เด็กจึงไม่รู้จักสิ่งผิดชอบชั่วดี เพราะขาดสิ่งยึดเหนี่ยวทางจิตใจ

7) เรื่องเพศได้ถูกนำเสนอออกมาทางสื่อต่าง ๆ จำนวนมาก ซึ่งยังไม่นับรวมกับสื่อลามกที่มีอยู่เกลื่อนหาซื้อได้ง่าย ทำให้เด็กวัยรุ่นเข้าถึงเรื่องนี้ได้ง่ายขึ้น

8) สภาพสังคมที่ปัจจุบันอาจกล่าวได้ว่าผู้ชายหมกมุ่นและมีความต้องการทางเพศเพิ่มขึ้นจากสิ่งยั่วยุต่าง ๆ ทำให้ต้องมาลงกับเพศหญิง จนเป็นเหตุให้เกิดการคุกคามทางเพศ รัมโทรม และการข่มขืน และจากประเด็นนี้ทำให้ผู้ชายเกิดการเรียกร้องจากฝ่ายหญิง ซึ่งจะเป็นเหตุที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนเวลาอันควร

9) ปัญหาการขาดการอบรมกล่อมเกลาชาติความใกล้ชิดสนิทสนม ทั้งจากครอบครัว สังคมแวดล้อม เช่น สนามกีฬาที่ออกกำลังกายไม่มี ที่พักผ่อนหย่อนใจไม่มี ที่จัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสนใจไม่มีโดยเฉพาะเมืองใหญ่ๆไม่มีสิ่งเหล่านี้ ด้านครอบครัวเช่น พ่อแม่ไม่มีเวลาให้ลูกไม่เคยใกล้ชิดลูก ไม่เคยแนะนำกล่อมเกลาคือเป็นตัวอย่งที่ดีเหล่านี้ล้วนเป็นพื้นฐานของการขาดความสัมพันธ์สืบเนื่องกันซึ่งความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นการสืบทอดความคิด ความเชื่อ ประเพณี แนวปฏิบัติต่อตนเองและสังคม

10) สภาพแวดล้อม เด็กที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี พบเห็นสิ่งที่ไม่ดี เช่น การเห็นคนรอบข้างหรือเห็นคนที่อยู่ในชุมชนเดียวกันมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัย ก็จะทำให้เขาเป็นเยี่ยงอย่าง และการเห็นบ่อย ๆ จนมองว่าเป็นเรื่องธรรมดา เด็กก็จะมีค่านิยมที่ผิดเกี่ยวกับเรื่องเพศ

11) สื่อต่างๆ การได้รับสื่อที่ยั่วยุ ส่งเสริมการมีพฤติกรรมทางเพศเรื่องเพศ ได้ถูกนำเสนอออกมาทางสื่อต่าง ๆ จำนวนมาก ซึ่งยังไม่แนบรวมกับสื่อลามกที่มีอยู่เกลื่อนหาซื้อได้ง่าย ทำให้เด็กวัยรุ่นเข้าถึงเรื่องนี้ได้ง่ายขึ้น

12) การเลียนแบบพฤติกรรมตามกระแสตะวันตก อาทิ การจับคู่อุยกิน การทำสถิตินอนกับผู้ชาย การมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อน

13) วัยรุ่นมักหลงอยู่กับวัตถุนิยมมากเกินไป และชอบตามเพื่อน เมื่อตัวเองไม่ได้ก็ต้องไขว่คว้าหาวิธีการที่จะได้สิ่งของที่ตนเองต้องการ วัยรุ่นก็ต้องหาวิธีการที่จะได้สิ่งของนั้นมาให้ได้เร็วที่สุด นั่นคือการมีเพศสัมพันธ์โดยเฉพาะเด็กผู้หญิงที่ยอมเสียตัวเพื่อแลกกับการได้เงิน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ปัญหาพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่นกำลังจะกลายเป็นปัญหาสังคมที่รุนแรงเพิ่มขึ้นทุกวัน และกำลังเริ่มจะเป็นปัญหาใหญ่ของสังคม พฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมในกลุ่มวัยรุ่นของไทยนั้น เกิดจากในปัจจุบันเด็กวัยรุ่นไทยส่วนหนึ่งมองว่าการแสดงออกทางพฤติกรรมทางเพศถือเป็นเรื่องปกติธรรมดา เนื่องจากเด็กเหล่านี้ได้ซึมซับรับวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามา จนลืมรักษานขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมไทยที่ผู้ใหญ่จะสอนเด็กผู้หญิงไว้ว่าต้องรักษาวลสงวนตัวส่วนปัจจัยที่มีส่วนส่งเสริม หรือกระตุ้นให้มีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมนั้น จำนวน 70.8 % เห็นว่าเป็นวีซีดีหรือดีวีดีลามก ที่หาซื้อได้ง่าย และจำนวน 62.3 % คือการลงรูปภาพที่ไม่เหมาะสม

2.3 ผลกระทบของปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร

วัยอันควร หมายถึง วัยที่มีความพร้อมทางร่างกายจิตใจอารมณ์และความสามารถในการเลี้ยงตนเองและครอบครัว มีเวลาที่จะเรียนรู้ซึ่งกันและกันจนเกิดความผูกพันรักใคร่กันอย่างจริงจัง ผลกระทบจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรมีดังนี้

1) การตั้งครรรค์ที่ไม่พึงประสงค์ การตั้งครรรค์ที่ไม่พึงประสงค์ของวัยรุ่น เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เป็นการตั้งครรรค์ในขณะที่ทั้งสองฝ่ายยังไม่มีความพร้อมในทุก ๆ ด้าน จึงก่อให้เกิดปัญหาตามมาอย่างมากทั้งทางด้านครอบครัว เศรษฐกิจ และสังคม และปัญหาการตั้งครรรค์ที่ไม่พึงประสงค์นี้ส่งผลกระทบต่ออนาคตของวัยรุ่นอย่างมากด้วย

ลักษณะของปัญหาจากการตั้งครรรค์ที่ไม่พึงประสงค์มีดังนี้

1.1) ฝ่ายหญิงที่เป็นฝ่ายที่ตั้งครรรค์ส่วนใหญ่กำลังศึกษาเล่าเรียนอยู่เมื่อตั้งครรรค์ขึ้นมาก็ไม่อาจศึกษาเล่าเรียนต่อไปได้ ทำให้ต้องออกจากการศึกษากลางคัน ซึ่งก็หมายถึงอนาคตการเรียนก็หมดไปอย่างสิ้นเชิง บางรายเมื่อตั้งครรรค์ก็ไม่กล้าบอกพ่อแม่ ผู้ปกครองทราบ แต่ก็ไม่สามารถปกปิดได้ตลอดไป จึงตัดสินใจหนีออกจากบ้านไปเผชิญชีวิตด้วยตนเอง เมื่อคลอดลูกก็จะเกิดปัญหาตามมามากมาย โดยเฉพาะปัญหาทางเศรษฐกิจและปัญหาสังคม

1.2) ในบางกรณีตัดสินใจทำแท้งเพื่อยุติการตั้งครรรค์โดยหวังว่าเมื่อไม่ตั้งครรรค์แล้วจะสามารถกลับมาใช้ชีวิตและศึกษาเล่าเรียนได้ตามปกติ ในความเป็นจริงแล้วการทำแท้งเป็นเรื่องที่ผิดทั้งทางด้านศีลธรรม กฎหมาย และค่านิยมของสังคม และที่สำคัญที่สุดคือ ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ในบางรายที่ทำแท้งโดยผู้ทำไม่ใช่แพทย์อาจเป็นอันตรายรุนแรง เช่น ตกเลือด ติดเชื้ออย่างรุนแรง ทำให้เสียชีวิตได้ หรือบางรายอาจต้องผ่าตัด ตัดมดลูกทิ้งทำให้ไม่สามารถตั้งครรรค์ได้อีกเลยตลอดชีวิต

1.3) ในบางกรณี เมื่อตั้งครรรค์ขึ้นมาจะทำให้เกิดภาวะจำยอมที่ต้องแต่งงานกัน โดยทั้งสองฝ่ายยังไม่มีความพร้อมสำหรับการใช้ชีวิตคู่ที่ต้องมีภาระเลี้ยงดูบุตร ทำให้เกิดปัญหาครอบครัวซึ่งนำไปสู่การหย่าร้างในที่สุด

1.4) ปัญหาทางด้านจิตใจและอารมณ์ วัยรุ่นที่มีปัญหาการตั้งครรรภ์ไม่พึงประสงค์ มักจะมีความรู้สึกที่ว่าตนทำผิดเกิดความละอายใจและวิตกกังวลว่าคนอื่นจะรู้ คิดถึงฝ่ายชายจะรับผิดชอบหรือไม่ พ่อแม่จะคิดอย่างไร ทำให้เก็บตัวเกิดความเศร้าโศก รู้สึกเครียดแต่สิ่งเหล่านี้จะลดน้อยลงได้ถ้าคนในครอบครัวยอมรับฟังปัญหาที่เกิดขึ้นและให้อภัย

1.5) เสียการเรียน เมื่อคนเราหมกมุ่นกับเรื่องเพศ มีเวลาอยู่กันมาก จะทำให้สนใจการเรียนน้อยหรือไม่สนใจการเรียนเลย มักขาดเรียนบ่อย หรือหนีเรียนไปเลย หลายคนต้องลาออกจากโรงเรียน โดยเฉพาะฝ่ายหญิงจะพบมาก แต่ฝ่ายชายก็มีเหมือนกัน และงานวิจัยส่วนใหญ่พบว่า ผลของการมีเซ็กส์ในวัยรุ่นสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรเรียนและผลการเรียนที่ตกต่ำลงด้วย

1.6) การที่วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์เสรีมากขึ้นทำให้การมองเห็นคุณค่าตนเองเปลี่ยนไป การมีเพศสัมพันธ์ระหว่างวัยรุ่นส่งผลให้วัยรุ่นมองกิจกรรมทางเพศเป็นเพียง “การแลกเปลี่ยน” อารมณ์และวัตถุทางเพศ ยิ่งเมื่อมีบ่อยครั้งขึ้นการเคารพและเห็นคุณค่าตนเองก็จะยิ่งน้อยลง

1.7) การติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การมีเพศสัมพันธ์อาจทำให้เกิดการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้ ที่สำคัญคือ โรคในกลุ่มกามโรคและโรคเอดส์ โดยเฉพาะโรคเอดส์เป็นโรคที่กำลังแพร่ระบาด และทำให้เกิดปัญหาทางสังคมอย่างมาก ทั้งยังเป็นโรคที่ไม่มียาหรือวิธีการรักษาที่ทำให้หายขาดได้ และไม่มียาวัคซีนสำหรับป้องกันโรคนี้ การติดเชื้อโรคเอดส์จึงทำให้เกิดปัญหาสุขภาพและปัญหาสังคมตามมา ทั้งยังทำลายอนาคตอีกด้วย

ผลกระทบดังกล่าวอาจจำแนกได้ดังนี้

2.3.1 ผลกระทบต่อครอบครัว

1) สร้างความทุกข์ให้กับพ่อแม่ ไม่มีพ่อแม่คนใดที่พอใจเมื่อลูกของตนมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร แต่ที่พ่อแม่บางคนมีการยอมรับกันนั้นก็ด้วยความสงสารลูก ซึ่งพ่อแม่จะต้องทุกข์ระทมใจกับการกระทำที่ผิดพลาดของลูก

2) เสื่อมเสียชื่อเสียงของวงศ์ตระกูล คำโบราณกล่าวว่า “มีลูกสาวเหมือนมีส่วนอยู่หน้าบ้าน” เพราะถ้ามีส่วนอยู่หน้าบ้าน ถ้าส่วนแตกขึ้นมาจะเหมือนและอับอายชาวบ้าน เปรียบเทียบกับลูกสาวถ้าได้รับความเสียหายทางเพศเกิดขึ้น พ่อแม่ก็จะอับอายวงศ์ตระกูลจะพลอยมัวหมองไปด้วย

3) เกิดความไม่เข้าใจกันของคนในครอบครัวและอาจเกิดปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูเด็กที่เกิดจากการตั้งครรรภ์ที่ไม่ตั้งใจ

4) เกิดปัญหาการหย่าร้างมากขึ้น

2.3.2 ผลกระทบต่อสังคม

1) ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรส่งผลกระทบต่อสังคม โดยเป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาอื่นๆ ตามมา ได้แก่

1.1) เกิดปัญหาการตั้งครรรภ์ไม่พึงประสงค์ ปัญหาการทำแท้งและปัญหาเด็กถูกทอดทิ้งและเด็กเร่ร่อน

1.2) ปัญหาความเสื่อมของวัฒนธรรมอันดีของสังคมไทย

1.3) ปัญหาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

1.4) ปัญหายาเสพติด บุหรี่ เหล้าและ การพนัน

1.5) ปัญหาแหล่งบันเทิง ผับ บาร์ ดิสโก้เธค สถานอาบอบนวด ซ่อง

1.6) ปัญหาเรื่องภาพยนตร์โป๊ หนังสือโป๊ หรือเรื่องโป๊เปลือยร่างกาย

1.7) ปัญหาการล่อลวง

1.8) ปัญหาคุณภาพของประชากรต่ำ

2) ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรและปัญหาาร่วมต่างๆ ทำให้ขาดประชากรที่มีคุณภาพในการพัฒนาสังคมให้เจริญรุ่งเรือง

2.3.3 ผลกระทบต่อตัววัยรุ่น

วิทยา นาควัชระ (2527) กล่าวว่าการศึกษาที่วัยรุ่นชายมีพฤติกรรมมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ผลที่เกิดขึ้นคือ

1) เกิดความซาซึนกับพฤติกรรมร่วมเพศไม่ได้มองเห็นคุณค่าหรือความหมายของการมีเพศสัมพันธ์หรือเหมือนกับการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองโดยเฉพาะในเพศชายที่มีรูปร่างหน้าตาดีมีคนมาจีบเขาอยู่เรื่อยๆหรือเขาสามารถจีบใครได้ง่ายๆก็อาจเบื่อกันได้ง่ายๆ

2) ความรับผิดชอบในกิจกรรมต่างๆไปของชีวิตก็จะมีน้อยลงเพราะอาจจะแลดูว่าอะไรก็ไม่ได้เริ่มต้นแม้แต่การจะชวนช่วยตนเองในแง่การเรียนหรือการทำงานให้มากขึ้นก็คงจะมีน้อยเพราะมีสิ่งล่อใจที่เร้าใจมากกว่า

3) อารมณ์แปรปรวนง่ายหงุดหงิดเพราะเขาไม่รู้จักจุดหลักของชีวิตจริงๆที่เขาจะต้องยึดถือให้ได้ ชีวิตไม่ได้มีแต่เพียงการร่วมเพศความสุขหรือความสนุกจากการร่วมเพศที่เขาได้รับ ซึ่งเป็นเพียงชั่วครู่ชั่วยามแต่แล้วเขาก็ต้องออกมาเผชิญกับปัญหาต่างๆไปของชีวิตที่ไม่สามารถจะแก้ไขได้ด้วยความหล่อเลลาหรือขึ้นเชิงทางเพศรส เขาอาจจะรู้สึกด้อยในจิตใจก็เป็นได้เลยยิ่งพยายามเน้นกิจกรรมทางเพศให้มากขึ้นในเปลือกนอกโดยที่จิตใจจริงๆแล้วอาจจะไม่ต้องการก็ได้ การอยากทำงานเพื่อช่วยตนเองก็จะมีน้อยเพราะใจจะหมกมุ่นกับเรื่องเพศรส

4) ขาดการพัฒนาตนเองตามที่ควรจะเป็นทั้งร่างกายและจิตใจ

5) ถ้าหากมีลูกออกมาตัวเขาก็ยังไม่พร้อมจะเป็นพ่อของเด็ก การอบรมเลี้ยงดูหรือช่วยพัฒนาเด็กก็จะเป็นไปได้ยากอาจจะกลายเป็นภาระอย่างมากจนอาจจะไม่รับความเป็นจริงเหล่านี้ได้

6) ขาดโอกาสในการจะชวนช่วยศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมต่อไป

สำหรับวัยรุ่นหญิงที่มีพฤติกรรมมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรผลที่เกิดขึ้นคือ

1) มีความรู้สึกที่ตนเองเสียสิ่งที่ตนเองสงวนไว้ บางคนเสียความรู้สึก มีความละอาย มีความเสียดาย เสียความภาคภูมิใจในชีวิต แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกรอบของพ่อแม่สำหรับสังคมไทยพ่อแม่ส่วนใหญ่ยังออบรมถึงค่านิยมของการรักษานวลสงวนตัว

2) เกิดความเคยชินมีความต้องการมากขึ้นหรือต้องการขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งอาจจะหาได้จากชายคนเดิมหรือคนอื่นก็ได้

3) เกิดความกร้านต่อชีวิตได้เร็วเพราะต้องเผชิญกับปัญหาการรักษาตัวเองไม่ให้ตั้งครรภ์หรือแม้แต่การรักษาโรคที่อาจจะติดมาจากฝ่ายชายแถมยังต้องห่วงและพะวงฝ่ายชายอาจจะไปสนใจหญิงอื่น ผู้หญิงเหล่านี้มักจะต้องเผชิญกับการถูกชายคนรักทอดทิ้งด้วยความไม่พร้อมและเธอก็ต้องทนทุกข์ทรมานใจมากในขณะที่เพื่อนๆ รุ่นเดียวกันมีความสุขสนุกไปตามวัยรุ่นของเขาได้ตามปกติ

4) ถ้าหากมีลูกออกมาก็จะเป็นปัญหาใหญ่มากพ่อแม่คงไม่พร้อมที่จะชื่นใจแน่ถ้ามีลูกสาววัยรุ่นท้องขึ้นมาโดยไม่มีพ่อหรือมีพ่อแต่ยังไม่พร้อม ภาระการอบรมเลี้ยงดูเด็กจะยุ่งยากมากและที่แน่นอนก็คือแม่ลูกอ่อนนั้นมักจะพลาดโอกาสในการศึกษาต่อขาดการเตรียมตัวเพื่อหาความรู้เพื่อการทำงานช่วยเหลือตนเองในอนาคต

5) โอกาสที่จะได้ผู้ชายดีๆมาใส่ใจก็คงน้อยลงไปเพราะว่าผู้ชายคงไม่ชอบผู้หญิงที่เคยมีเพศสัมพันธ์บ่อยๆหรือค่อนข้างสำส่อนแน่ๆ แม้ว่าเขาจะบอกว่าไม่ถือสาหรอกแต่ก็ไม่ถือสาในแง่ที่ว่าถ้าจะเป็นแฟนและมีส่วนร่วมสนุกด้วยแต่การที่เขาจะมาร่วมทุกซ่່วนสุขแบบสามีภรรยาด้วยนั้นคงน้อยมาก

6) ค่านิยมของคนไทยทั่วไปมองว่าไม่ดีเลยแม้คุณจะไม่สนใจเขาก็ตามแต่เขาจะดูถูกคุณยิ่งถ้าหากมีท้องขึ้นมาแล้วหาพ่อไม่ได้ก็อย่าคิดว่าจะมีคนเห็นใจอาจจะมีพวกที่มากบอกว่าสงสารเด็กไม่มีพ่อและอยากช่วยเหลือแต่จะมีใครมาช่วยเหลือ มีแต่จะนินทาลับหลังมากมาย สำหรับคู่ที่มีความสัมพันธ์กันจนถึงระดับเกี่ยวข้องกันทางเพศความเสี่ยงที่มีอยู่เสมอก็คือการตั้งครรภ์ซึ่งเป็นสิ่งธรรมดาที่สุดก็เกิดตามมาจากการมีเพศสัมพันธ์

Reiss (1964) ได้เสนอว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสเป็นผลด้านดีและผลด้านลบดังนี้
ผลด้านดีคือ

- 1) นำมาซึ่งความพอใจทางร่างกาย
- 2) นำมาซึ่งความสุขทางใจ
- 3) เป็นเครื่องช่วยในการปรับตัวทางเพศแก่คู่สมรส

ผลด้านลบคือ

- 1) อาจเกิดการตั้งครรภ์ได้
- 2) มีอันตรายจากโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
- 3) การถูกดูหมิ่นเหยียดหยามจากสังคม
- 4) เกิดความรู้สึกละอายใจ
- 5) นำไปสู่ชีวิตสมรสที่ล้มเหลว

การมีความสัมพันธ์ทางเพศนั้นอาจนำมาซึ่งการยอมรับทางด้านร่างกายและอารมณ์ แต่ก็อาจนำมาซึ่งความเสี่ยงหลายรูปแบบเช่นทางร่างกายสังคมและทางจิตวิทยา ทางร่างกายก็คือการตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์และมีโอกาสที่จะติดเชื้ออากัมโรคหรือโรคเอดส์ได้ ทางจิตวิทยานั้นมีคนจำนวนมากที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรและมีความรู้สึกผิดหรือไม่สบายใจอยู่ในระดับต่างๆกัน ส่วนทางสังคมการที่คนคนหนึ่งมีความสัมพันธ์ทางเพศต่อนั้นค่านิยมของคนทั่วไปมักจะมองว่าเป็นสิ่งไม่ดีและไม่ได้รับการยอมรับจากสังคมดังนั้นการที่วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรนั้นจึงมีโอกาสนำไปสู่การตั้งครรภ์นอกสมรสหรือการมีบุตรโดยไม่พึงประสงค์ซึ่งจะเป็นผลกระทบต่อร่างกายอารมณ์และการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นในอนาคตอีกด้วย

3. ความเชื่อทางเพศ

สุภวรรณ เจตวงศ์ (2541) ได้กล่าวถึงความเชื่อทางเพศไว้ว่าจากการที่สังคมไทยได้ประเพณีพฤติกรรมทางเพศของชายหญิงแตกต่างกันในลักษณะมาตรฐานซ้อนมีผลสืบเนื่องทำให้เกิดความเชื่อต่างๆในเรื่องเพศซึ่งความเชื่อเหล่านี้เป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ส่งผลต่อพฤติกรรมและความรู้สึกนึกคิดในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ของคนไทยและความเชื่อเรื่องเพศในสังคมไทยที่สำคัญมีดังนี้คือ

- 1) ผู้ชายมีความต้องการทางเพศมากกว่าผู้หญิง
- 2) ลูกผู้ชายต้องมีความสามารถเรื่องเพศ
- 3) ผู้ชายที่ไม่เคยเที่ยวผู้หญิงไม่ใช่ผู้ชายแท้
- 4) ผู้ชายที่เคยเที่ยวผู้หญิงจะมีความสุขทางเพศแก่ภรรยาได้ดีกว่าผู้ชายที่ไม่เคยเที่ยวผู้หญิง
- 5) เป็นเรื่องธรรมดาที่ผู้ชายจะมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงหลายคน

6) เชื่อว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดาที่ผู้ชายจะไปหาความสุขทางเพศ

3.1 ความไม่เสมอภาคเรื่องเพศระหว่างชายหญิง

สุพัตรา สุภาพ (2534) ได้อ้างไว้ว่าเกือบทุกวัฒนธรรมให้ความสำคัญกับชายว่ามีอำนาจเหนือกว่าหญิงในวัยและสถานภาพเดียวกัน สังคมไทยในอดีตก็เป็นเช่นนั้นแต่ปัจจุบันชายและหญิงมีฐานะเกือบจะเท่าเทียมกันเพราะได้รับอิทธิพลของอารยธรรมตะวันตก หญิงจึงมีโอกาสดำเนินการศึกษาสูง ประกอบอาชีพนอกบ้านทัดเทียมกับชาย มีเสรีภาพในการคบหาสมาคมกับชายมากขึ้นอย่างไรก็ตามแม้หญิงโสดจะมีสิทธิเสรีภาพมากขึ้นแต่ในทางปฏิบัติก็ยังคงต้องมีการปรึกษาหารือกับพ่อแม่บ้างโดยเฉพาะในเรื่องของความสัมพันธ์ทางเพศว่าควรอยู่ในขอบเขต หญิงโสดมีความกังวลมาก มีเสรีในเรื่องเพศสังคมจะรังเกียจ หญิงจึงยังคงอยู่ในกรอบประเพณี วางตัวลำบากในการติดต่อกับชาย ถ้าเคร่งครัดจนเกินไปก็อาจจะทำให้ไม่มีโอกาสได้แต่งงานหรือเลือกคนผิดแต่ถ้าปล่อยตัวจนเกินไปสังคมอาจติฉินนินทา ส่วนชายโสดมีอิสรเสรีภาพในการติดต่อและข้องเกี่ยวกับหญิงหรือมีความสัมพันธ์ทางเพศอย่างเปิดเผยหรือช่อนเร้นสังคมไม่ติฉินนินทาเท่ากับหญิงโสด

ดังนั้นเพศชายไทยจึงอยู่ในฐานะที่มีสิทธิและเสรีภาพทางเพศมากกว่าหญิง

วิระดา สมสวัสดิ์ (2523) ได้กล่าวถึงความไม่เสมอภาคเรื่องเพศระหว่างชายหญิงหรือสองมาตรฐาน (Double Standard) ในสังคมไทยมีหลักฐานชัดเจนว่าได้มีความพยายามที่จะควบคุมพฤติกรรมทางเพศของผู้หญิงอย่างเข้มงวดโดยผ่านทางกฎหมายและวรรณกรรมคำสอนสำหรับทางกฎหมายนั้นพบว่าในกฎหมายมังรายศาสตร์และกฎหมายลักษณะผัวเมียมีบทบัญญัติคล้ายคลึงกันในเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของสามีภรรยาโดยเฉพาะกฎหมายลักษณะผัวเมียซึ่งมีการบังคับใช้มาตลอดโดยแก้ไขเพียงบางบทบางมาตราแต่หลักใหญ่และรายละเอียดส่วนใหญ่ได้คงไว้ตามเดิมจนกระทั่งปี พ.ศ. 2478 จึงมีการใช้กฎหมายครอบครัวตัวอย่างของบทบัญญัติในกฎหมายมังรายศาสตร์ที่แสดงให้เห็นถึงความไม่เท่าเทียมกันในสิทธิทางเพศที่ฝ่ายภรรยาได้รับคือในกรณีที่เมียมีชู้ผัวฆ่าเมียได้โดยไม่มีโทษซึ่งตรงกับบทบัญญัติในกฎหมายลักษณะผัวเมียนอกจากนั้น กฎหมายมังรายศาสตร์ยังระบุว่าหากเมียฆ่าผัวจะต้องมีโทษประหารชีวิตตลอดจนให้สิทธิแก่ผัวที่จะขายเมียได้ถ้ารู้ว่าเมียมีชู้หรือในกรณีที่เมียนั้นก็อาจจะขายตนเองหรือลูกเมียเพื่อชำระหนี้ได้ ความไม่เท่าเทียมกันในเรื่องเพศระหว่างชายหญิงในสังคมไทยนอกจากจะปรากฏในตัวกฎหมายแล้วยังสะท้อนให้เห็นโดยผ่านทางวรรณกรรมอีกด้วย(พิชณี อัยราชวัช, 2521) ดังเช่นพฤติกรรมของพระเอกในวรรณคดีไทยแทบทุกเรื่องไม่ว่าจะเป็นขุนแผน อิเหนา พระอภัยมณี ไกรทอง ฯลฯ ล้วนถือเอาความเจ้าชู้เป็นคุณสมบัติของชายชาติตรีแต่ในขณะเดียวกันวรรณคดีคำสอนทั้งหลายเช่นสุภาวดีพระร่วงตำรับท้าวศรีจุฬาลักษณ์ กฤษณาสมนังคังคำฉันท์ สุภาวดีสอนหญิง เป็นต้น กลับปลูกฝังให้ผู้หญิงมีมาตรฐานค่านิยมที่แตกต่างไปจากชาย พบว่าสุภาวดีสอนหญิงคำกลอนซึ่งเป็นวรรณกรรมคำสอนที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อชาวบ้านภาคกลางได้เสนอคุณสมบัติที่สำคัญสำหรับสตรีไทยไว้ดังนี้คือต้องเป็นผู้รู้จักประมาณตนทั้งร่างกายและจิตใจ ด้านร่างกายรู้จักการแต่งกายอย่างเหมาะสมไม่ฟุ้งเฟ้อ ด้านจิตใจต้องสงบเสงี่ยมต้องงดงามทั้งกิริยาวาจามากกล่าวคำหยาบต้องงดงามในการวางตนรักนวลสงวนตัวไม่ปล่อยตัวแก่ชาย เป็นลูกที่ติดอยู่ในอ้อมอกของพ่อแม่ เป็นภรรยาที่ดีของสามีทำหน้าที่ปรนนิบัติได้อย่างไม่ขาดตกบกพร่อง ความคิดเห็นในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรนั้นมักมีความแตกต่างกันในแต่ละวัฒนธรรมชาวตะวันตกจะไม่ให้ความสำคัญกับพรหมจารีของผู้หญิงมากเท่าชาวตะวันออกและชาวตะวันตกส่วนมากมองว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรเป็นสิ่งที่ดีสำหรับคนที่เป็คูรักกันและอาจใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในอนาคตเนื่องจากเขาเห็นว่าความเข้ากันได้ทางเพศอันเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งของ

ความยืนยาวและความสุขในชีวิตสมรส สำหรับสังคมไทยในปัจจุบันความเชื่อค่านิยมต่างๆเริ่มเปลี่ยนแปลงไปแต่กระนั้นค่านิยมของสังคมที่มีต่อฝ่ายชายในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรยังคงถือว่าไม่ใช่เรื่องเสียหาย สังคมไทยยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของชายมากกว่าหญิงและยังคงคาดหวังความบริสุทธิ์ของหญิงไทยอยู่เช่นเดิม (ศยา วังศิริไพศาล, 2536) แต่กระนั้นวัยรุ่นทั้งหญิงและชายก็ยังคบหากันมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรมากขึ้นซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวย่อมเสี่ยงต่อการท้องนอกสมรสซึ่งอาจตามมาด้วยการทำแท้งหรือการทอดทิ้งเด็กซึ่งนอกจากจะสร้างปัญหาอย่างใหญ่หลวงให้แก่เด็กที่เกิดมาแล้วยังเป็นปัญหาของรัฐบาลที่จะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาผู้ที่ทำแท้งและดูแลทารกที่ถูกทอดทิ้งเหล่านั้นด้วย และอาจมีปัญหามาในระยะเวลาจากเด็กเหล่านี้ถ้ารัฐบาลไม่มีกำลังให้การศึกษาและความอบอุ่นที่เพียงพอคนเหล่านี้ก็จะกลายเป็นทรัพยากรบุคคลที่ไม่มีคุณภาพซึ่งอาจก่อปัญหาสังคมต่อไปได้ ชัยวัฒน์ ปัจพงษ์ และคณะ(2524) กล่าวว่า การถือว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสเป็นพฤติกรรมที่เสียหายหรือไม่ นั้นคงขึ้นอยู่กับกรอบการยอมรับของสังคมเป็นสำคัญกล่าวคือการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสบางครั้งสังคมถือว่าเป็นเรื่องที่ไม่เสียหายแต่กลับเป็นผลดีทั้งนี้เพราะคู่สมรสได้มีโอกาสเลือกคู่ที่มีรสนิยมในเรื่องเพศที่ไปด้วยกันได้นอกจากนี้ยังถือว่าการแสดงออกถึงความต้องการทางเพศเป็นการแสดงออกทางชีวภาพซึ่งเป็นเรื่องธรรมชาติไม่ได้เป็นเรื่องที่ควรครหาแต่ประการใดในขณะที่บางสังคมให้ความสำคัญกับพรหมจารีของหญิงสาวไว้สูงมากดังนั้นสมาชิกในสังคมจะช่วยกันสร้างกรอบประเพณีพร้อมทั้งปลูกฝังความเชื่อเจตคติให้กับผู้หญิงเพื่อป้องกันไม่ให้หญิงสาวต้องสูญเสียพรหมจารีให้กับชายอื่นที่ไม่ใช่สามีของตนดังนั้นการคบหาสมาคมระหว่างเพื่อนต่างเพศของหญิงสาวจึงมีขอบเขตจำกัดแคบกว้างประการใดขึ้นอยู่กับประเพณีและการให้ความสำคัญของการเสียความบริสุทธิ์ของหญิงสาวคือถ้าสังคมนั้นไม่มีประเพณีกีดกันในเรื่องนี้การคบหาสมาคมระหว่างหญิงกับเพื่อนต่างเพศจะเป็นไปได้อย่างอิสระ

สุชา จันทน์เอม (2540) กล่าวว่าไว้ว่าโดยทั่วไปความต้องการใจกันระหว่างผู้หญิงและผู้ชายแบ่งได้เป็น 3 ขั้นตอนคือ

ขั้นที่ 1 มิตรภาพ

ขั้นที่ 2 ความรัก

ขั้นที่ 3 ความสัมพันธ์ทางเพศ

ผู้ชายกับผู้หญิงมีข้อแตกต่างกันเรื่องนี้คือผู้ชายไม่ให้ความสำคัญใน 3 ขั้นตอนครบถ้วนเช่นอาจมองข้ามขั้นที่ 2 ไปได้ส่วนผู้หญิงต้องเป็นไปตามลำดับขั้นผู้หญิงจะต้องเริ่มต้นก้าวจากมิตรภาพไปสู่ความรักแต่ผู้ชายอาจมีความสัมพันธ์ทางเพศโดยไม่ต้องมีความรักเข้ามาเกี่ยวข้องเลยก็ได้ ผู้หญิงต้องการมีความรักก่อนแต่งงานก่อนที่จะมีความสัมพันธ์ทางเพศ แต่ผู้ชายสามารถที่จะมีความสัมพันธ์ทางเพศได้เลยโดยที่ยังไม่ต้องมีการแต่งงาน ความสัมพันธ์หรือความเข้าใจทางเพศนี้ก่อให้เกิดความเข้าใจต่างกันระหว่างเพศหญิงและชายบ่อยๆเช่นการที่วัยรุ่นชายหญิงมีความสัมพันธ์ทางเพศกันเช่นไปเที่ยวด้วยกันจูบกันและถึงขั้นได้เสียกันมักจะเป็นเพราะเพศหญิงคิดว่าเป็นความรักจึงสามารถยอมสละได้แต่แท้จริงแล้วเพศชายอาจทำไปเพียงเพื่อต้องการความพอใจถูกใจเท่านั้นไม่ได้มีความรักการยกย่องให้เกียรติแต่ประการใดดังจะเห็นได้จากการที่วัยรุ่นหญิงมาทำแท้งเนื่องจากฝ่ายชายไม่ได้รับผิดชอบในการตั้งครรภ์มากมาย

4. สถานะการมีบุตรของวัยรุ่นไทย

ปัจจุบันสถานะการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่นอุบัติขึ้นในทุกภูมิภาคมากน้อยแตกต่างกันเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยองค์การอนามัยโลก : WHO ให้นิยามคำว่า วัยรุ่น (Adolescence) หมายถึง ผู้ที่มีอายุ 10-19 ปี และได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานเผ่าละวังสถานการณ์ตั้งครรภ์ของวัยรุ่น โดย

ร้อยละของผู้หญิงอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ ที่ตั้งครรภ์ต่อผู้หญิงทุกกลุ่มอายุที่ตั้งครรภ์ ต้องไม่เกินร้อยละ 10

สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สป.พม.) ได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาการตั้งครรภ์ของเด็กและเยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ และความจำเป็นที่จะต้องใช้ข้อมูลสำหรับเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง แต่เนื่องจากยังไม่พบว่ามีหน่วยงานใดที่จัดเก็บข้อมูลการตั้งครรภ์ของมารดาในวัยต่างๆ อย่างเป็นระบบและครอบคลุมทุกพื้นที่ สป.พม. จึงได้เลือกใช้ข้อมูลการจดทะเบียนเกิดของเด็กทารกแทนข้อมูลการตั้งครรภ์ของมารดา โดยประสานและขอใช้ข้อมูลการจดทะเบียนเกิดจากสำนักบริหารงานทะเบียน กรมการปกครอง และพัฒนา “ระบบรายงานสภาวะการมีบุตรของวัยรุ่น” ขึ้น ทั้งนี้การเลือกใช้ข้อมูลจากทะเบียนการเกิด ของสำนักบริหารการทะเบียน มีข้อดีและข้อเสีย คือสามารถรายงานสถานการณ์และปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันได้อย่างต่อเนื่องทุกปี และสามารถใช้อ้างอิงในระดับประเทศบ่งชี้สถานการณ์ได้อย่างแม่นยำระดับหนึ่ง ในขณะที่ข้อมูลในระดับจังหวัดอาจมีการคลาดเคลื่อนไปบ้างเนื่องจากปัญหาการย้ายถิ่น / ภูมิลำเนาของประชาชนโดยไม่ได้ย้ายทะเบียนบ้านประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งเนื่องจากการจดทะเบียนเกิดมักจะแจ้งเกิดตามที่อยู่ของโรงพยาบาลที่ทำคลอด ข้อมูลจาก “ระบบรายงานสภาวะการมีบุตรของวัยรุ่น” แสดงให้เห็นแนวโน้มในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา ว่าสถานการณ์การคลอดบุตรของวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์และอายุต่ำกว่า 15ปีบริบูรณ์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นโดยตลอด โดยในกลุ่มวัยรุ่น อายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ ซึ่งเป็นกลุ่มที่ต้องเฝ้าระวังตามเกณฑ์ขององค์การอนามัยโลก มีค่าร้อยละเกินเกณฑ์ที่กำหนดไว้มาตั้งแต่ปี 2543 สำหรับอัตราการคลอดบุตรในมารดาอายุต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์ แม้ว่าจะมีค่าเพียงเล็กน้อย แต่ก็เป็นเรื่องที่สังคมควรตระหนักและจำเป็นต้องเฝ้าระวังป้องกันและแก้ไข ซึ่งผู้วิจัยนำเสนอรายละเอียด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของมารดาวัยรุ่นไทยที่คลอดบุตร ปี พ.ศ. 2554

ที่	จังหวัด	มารดา ทุกอายุ (คน)	มารดาอายุต่ำกว่า 15 ปี		มารดาอายุต่ำกว่า 20 ปี		
			จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ลำดับ ความรุนแรง
เกณฑ์การเฝ้าระวังการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร						≥10	
	ทั่วประเทศ	796,104	3,676	0.46	114,001	14.32	
1	กรุงเทพมหานคร	100,331	319	0.32	9,122	9.09	74
ภาคกลาง							
2	กาญจนบุรี	10,105	69	0.68	2,000	19.79	5
3	จันทบุรี	6,743	46	0.68	1,166	17.29	24
4	ฉะเชิงเทรา	8,628	51	0.59	1,332	15.44	45
5	ชลบุรี	29,890	123	0.41	3,524	11.79	71
6	ชัยนาท	2,926	15	0.51	531	18.15	16
7	ตราด	2,581	14	0.54	492	19.06	10

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของมารดาวัยรุ่นไทยที่คลอดบุตร ปี พ.ศ. 2554 (ต่อ)

ที่	จังหวัด	มารดา ทุกอายุ (คน)	มารดาอายุต่ำกว่า 15 ปี		มารดาอายุต่ำกว่า 20 ปี		
			จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ลำดับ ความรุนแรง
8	นครนายก	3,900	29	0.74	677	17.36	23
9	นครปฐม	9,476	62	0.65	1,541	16.26	32
10	นนทบุรี	11,425	62	0.54	1,667	14.59	52
11	ปทุมธานี	10,700	49	0.46	1,344	12.56	65
12	ประจวบคีรีขันธ์	6,742	56	0.83	1,312	19.46	8
13	ปราจีนบุรี	6,138	26	0.42	989	16.11	33
14	พระนครศรีอยุธยา	8,651	41	0.47	1,371	15.85	37
15	เพชรบุรี	5,049	43	0.85	928	18.38	13
16	ระยอง	10,328	64	0.62	1,683	16.30	31
17	ราชบุรี	11,024	79	0.72	1,818	16.49	28
18	ลพบุรี	7,922	70	0.88	1,402	17.70	20
19	สมุทรปราการ	16,485	89	0.54	2,401	14.56	53
20	สมุทรสงคราม	1,414	10	0.71	311	21.99	1
21	สมุทรสาคร	10,947	35	0.32	1,381	12.62	64
22	สระแก้ว	6,214	37	0.60	1,148	18.47	11
23	สระบุรี	8,724	41	0.47	1,429	16.38	29
24	สิงห์บุรี	2,307	13	0.56	377	16.34	30
25	สุพรรณบุรี	9,152	50	0.55	1,616	17.66	21
26	อ่างทอง	2,970	19	0.64	530	17.85	18
ภาคเหนือ							
27	เชียงใหม่	18,739	114	0.61	2,336	12.47	67
28	เชียงราย	11,792	72	0.61	1,800	15.26	47
29	เพชรบูรณ์	8,861	58	0.65	1,532	17.29	25
30	แพร่	3,418	10	0.29	429	12.55	66
31	แม่ฮ่องสอน	3,458	29	0.84	683	19.75	6
32	กำแพงเพชร	6,523	56	0.86	1,399	21.45	2
33	ตาก	8,709	68	0.78	1,851	21.25	3
34	นครสวรรค์	10,572	87	0.82	2,059	19.47	7
35	น่าน	4,166	16	0.38	538	12.91	59
36	พะเยา	3,845	20	0.52	462	12.02	69
37	พิจิตร	5,285	41	0.78	1,023	19.36	9
38	พิษณุโลก	8,995	63	0.70	1,432	15.92	36

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของมารดาวัยรุ่นไทยที่คลอดบุตร ปี พ.ศ. 2554 (ต่อ)

ที่	จังหวัด	มารดา ทุกอายุ (คน)	มารดาอายุต่ำกว่า 15 ปี		มารดาอายุต่ำกว่า 20 ปี		
			จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ลำดับ ความรุนแรง
39	ลำปาง	5,028	15	0.30	626	12.45	68
40	ลำพูน	3,301	10	0.30	390	11.81	70
41	สุโขทัย	5,207	26	0.50	934	17.94	17
42	อุดรดิตต์	3,951	15	0.38	614	15.54	43
43	อุทัยธานี	3,320	22	0.66	678	20.42	4
ภาคอีสาน							
44	เลย	7,090	30	0.42	1,109	15.64	40
45	กาฬสินธุ์	9,044	41	0.45	1,552	17.16	26
46	ขอนแก่น	20,234	98	0.48	3,147	15.55	42
47	ชัยภูมิ	10,512	57	0.54	1,937	18.43	12
48	นครพนม	6,954	36	0.52	1,156	16.62	27
49	นครราชสีมา	28,673	136	0.47	4,470	15.59	41
50	บึงกาฬ	3,995	20	0.50	733	18.35	14
51	บุรีรัมย์	17,090	82	0.48	3,131	18.32	15
52	มหาสารคาม	7,812	36	0.46	1,202	15.39	46
53	มุกดาหาร	3,854	20	0.52	550	14.27	56
54	ยโสธร	4,989	17	0.34	744	14.91	51
55	ร้อยเอ็ด	11,179	33	0.30	1,790	16.01	34
56	ศรีสะเกษ	14,205	52	0.37	2,243	15.79	38
57	สกลนคร	13,535	50	0.37	1,958	14.47	54
58	สุรินทร์	14,468	61	0.42	2,280	15.76	39
59	หนองคาย	6,438	36	0.56	980	15.22	49
60	หนองบัวลำภู	5,193	25	0.48	923	17.77	19
61	อำนาจเจริญ	3,855	17	0.44	583	15.12	49
62	อุดรธานี	17,343	84	0.48	3,016	17.39	22
63	อุบลราชธานี	21,799	63	0.29	3,376	15.49	44
ภาคใต้							
64	กระบี่	7,508	26	0.35	994	13.24	57
65	ชุมพร	6,550	35	0.53	937	14.31	55
66	ตรัง	8,911	33	0.37	1,149	12.89	60

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของมารดาวัยรุ่นไทยที่คลอดบุตร ปี พ.ศ. 2554 (ต่อ)

ที่	จังหวัด	มารดา ทุกอายุ (คน)	มารดาอายุต่ำกว่า 15 ปี		มารดาอายุต่ำกว่า 20 ปี		
			จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ลำดับ ความรุนแรง
เกณฑ์การเฝ้าระวังการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร						≥10	
67	นครศรีธรรมราช	18,896	68	0.36	2,407	12.74	61
68	นราธิวาส	13,972	30	0.21	1,239	8.87	76
69	ปัตตานี	12,727	16	0.13	1,016	7.98	77
70	พังงา	3,280	15	0.46	523	15.95	35
71	พัทลุง	5,510	18	0.33	696	12.63	62
72	ภูเก็ต	8,317	23	0.28	808	9.72	73
73	ยะลา	11,122	21	0.19	992	8.92	75
74	ระนอง	2,212	11	0.50	331	14.96	50
75	สงขลา	21,962	79	0.36	2,428	11.06	72
76	สตูล	4,859	12	0.25	613	12.62	63
77	สุราษฎร์ธานี	16,074	61	0.38	2,110	13.13	58
ปกติ			5 จังหวัด				
เกินเกณฑ์เฝ้าระวัง			72 จังหวัด				

แหล่งข้อมูล : ประมวลผลจากข้อมูลการจดทะเบียนเกิดของสำนักบริหารงานทะเบียนกรมการปกครอง

ตารางที่ 2 จำนวนมารดาวัยรุ่นไทยที่คลอดบุตรจำแนกตามลำดับความรุนแรง ปี พ.ศ. 2554

ที่	จังหวัด	มารดา ทุกอายุ (คน)	มารดาอายุต่ำกว่า 20 ปี		
			จำนวน (คน)	ร้อยละ	ลำดับ ความรุนแรง
1	สมุทรสงคราม	1,414	311	21.99	1
2	กำแพงเพชร	6,523	1,399	21.45	2
3	ตาก	8,709	1,851	21.25	3
4	อุทัยธานี	3,320	678	20.42	4
5	กาญจนบุรี	10,105	2,000	19.79	5
6	แม่ฮ่องสอน	3,458	683	19.75	6
7	นครสวรรค์	10,572	2,059	19.47	7
8	ประจวบคีรีขันธ์	6,742	1,312	19.46	8
9	พิจิตร	5,285	1,023	19.36	9
10	ตราด	2,581	492	19.06	10
11	สระแก้ว	6,214	1,148	18.47	11
12	ชัยภูมิ	10,512	1,937	18.43	12
13	เพชรบุรี	5,049	928	18.38	13
14	บึงกาฬ	3,995	733	18.35	14
15	บุรีรัมย์	17,090	3,131	18.32	15
16	ชัยนาท	2,926	531	18.15	16
17	สุโขทัย	5,207	934	17.94	17
18	อ่างทอง	2,970	530	17.85	18
19	หนองบัวลำภู	5,193	923	17.77	19
20	ลพบุรี	7,922	1,402	17.70	20
21	สุพรรณบุรี	9,152	1,616	17.66	21
22	อุดรธานี	17,343	3,016	17.39	22
23	นครนายก	3,900	677	17.36	23
24	จันทบุรี	6,743	1,166	17.29	24

ตารางที่ 2 จำนวนมารดาวัยรุ่นในประเทศไทยที่คลอดบุตรจำแนกตามลำดับความรุนแรง ปี พ.ศ. 2554 (ต่อ)

ที่	จังหวัด	มารดา ทุกอายุ (คน)	มารดาอายุต่ำกว่า 20 ปี		
			จำนวน (คน)	ร้อยละ	ลำดับ ความรุนแรง
25	เพชรบูรณ์	8,861	1,532	17.29	25
26	กาฬสินธุ์	9,044	1,552	17.16	26
27	นครพนม	6,954	1,156	16.62	27
28	ราชบุรี	11,024	1,818	16.49	28
29	สระบุรี	8,724	1,429	16.38	29
30	สิงห์บุรี	2,307	377	16.34	30
31	ระยอง	10,328	1,683	16.30	31
32	นครปฐม	9,476	1,541	16.26	32
33	ปราจีนบุรี	6,138	989	16.11	33
34	ร้อยเอ็ด	11,179	1,790	16.01	34
35	พังงา	3,280	523	15.95	35
36	พิษณุโลก	8,995	1,432	15.92	36
37	พระนครศรีอยุธยา	8,651	1,371	15.85	37
38	ศรีสะเกษ	14,205	2,243	15.79	38
39	สุรินทร์	14,468	2,280	15.76	39
40	เลย	7,090	1,109	15.64	40
41	นครราชสีมา	28,673	4,470	15.59	41
42	ขอนแก่น	20,234	3,147	15.55	42
43	อุดรดิตถ์	3,951	614	15.54	43
44	อุบลราชธานี	21,799	3,376	15.49	44
45	ฉะเชิงเทรา	8,628	1,332	15.44	45
46	มหาสารคาม	7,812	1,202	15.39	46
47	เชียงราย	11,792	1,800	15.26	47
48	อำนาจเจริญ	3,855	583	15.12	48

ตารางที่ 2 จำนวนมารดาวัยรุ่นไทยที่คลอดบุตรจำแนกตามลำดับความรุนแรง ปี พ.ศ. 2554 (ต่อ)

ที่	จังหวัด	มารดา ทุกอายุ (คน)	มารดาอายุต่ำกว่า 20 ปี		
			จำนวน (คน)	ร้อยละ	ลำดับ ความรุนแรง
49	หนองคาย	6,438	980	15.22	49
50	ระนอง	2,212	331	14.96	50
51	ยโสธร	4,989	744	14.91	51
52	นนทบุรี	11,425	1,667	14.59	52
53	สมุทรปราการ	16,485	2,401	14.56	53
54	สกลนคร	13,535	1,958	14.47	54
55	ชุมพร	6,550	937	14.31	55
56	มุกดาหาร	3,854	550	14.27	56
57	กระบี่	7,508	994	13.24	57
58	สุราษฎร์ธานี	16,074	2,110	13.13	58
59	น่าน	4,166	538	12.91	59
60	ตรัง	8,911	1,149	12.89	60
61	นครศรีธรรมราช	18,896	2,407	12.74	61
62	พัทลุง	5,510	696	12.63	62
63	สตูล	4,859	613	12.62	63
64	สมุทรสาคร	10,947	1,381	12.62	64
65	ปทุมธานี	10,700	1,344	12.56	65
66	แพร่	3,418	429	12.55	66
67	เชียงใหม่	18,739	2,336	12.47	67
68	ลำปาง	5,028	626	12.45	68
69	พะเยา	3,845	462	12.02	69
70	ลำพูน	3,301	390	11.81	70
71	ชลบุรี	29,890	3,524	11.79	71
72	สงขลา	21,962	2,428	11.06	72

ตารางที่ 2 จำนวนมารดาวัยรุ่นไทยที่คลอดบุตรจำแนกตามลำดับความรุนแรง ปี พ.ศ. 2554 (ต่อ)

ที่	จังหวัด	มารดา ทุกอายุ (คน)	มารดาอายุต่ำกว่า 20 ปี		
			จำนวน (คน)	ร้อยละ	ลำดับ ความรุนแรง
73	ภูเก็ต	8,317	808	9.72	73
74	กรุงเทพมหานคร	100,331	9,122	9.09	74
75	ยะลา	11,122	992	8.92	75
76	นราธิวาส	13,972	613	12.62	63
77	ปัตตานี	12,727	2,110	13.13	58

แหล่งข้อมูล : ประมวลผลจากข้อมูลการจดทะเบียนเกิดของสำนักบริหารงานทะเบียนกรมการปกครอง

เมื่อพิจารณาในแต่ละภูมิภาค พบว่าสถานการณ์การคลอดบุตรของมารดาที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี บริบูรณ์ มีค่าสูงเกินเกณฑ์เฝ้าระวังในเกือบทุกภูมิภาค โดยเฉพาะในภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีค่าสูงถึงร้อยละ 15 สำหรับภาคใต้มีค่าสูงกว่าเกณฑ์เฝ้าระวังเล็กน้อย และเป็นที่น่าสังเกตว่ากรุงเทพมหานครมีค่าร้อยละเท่ากับ 9.09 ซึ่งจัดอยู่ในเกณฑ์ปกติ

ประมวลผลจากข้อมูลการจดทะเบียนเกิดของสำนักบริหารงานทะเบียน กรมการปกครอง การตั้งครรภ์ของวัยรุ่นไม่ว่าจะเป็นการตั้งครรภ์ที่พึงปรารถนา หรือไม่พึงปรารถนาก็ตาม จะเกิดผลกระทบทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม กล่าวคือ มารดาวัยรุ่นและทารกมีความเสี่ยงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อน ทั้งในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอด (เช่น ครรภ์เป็นพิษ คลอดก่อนกำหนด) ได้มากกว่ามารดาในวัยผู้ใหญ่ มีข้อมูลจากการวิจัยที่แสดงว่าทารกที่เกิดจากมารดาอายุน้อย มักจะคลอดก่อนกำหนด มีสุขภาพไม่สมบูรณ์ และน้ำหนักแรกเกิดน้อย ซึ่งจะทำให้มีปัญหาความผิดปกติทางระบบประสาท หูหนวก ตาบอด และมีความพิการสูงกว่าทารกซึ่งมีน้ำหนักปกติ (มากกว่า 2,500 กรัม) เมื่อวัยรุ่นตั้งครรภ์แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงทางสรีระวิทยาตามปกติ แต่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงทางชีวเคมีและฮอร์โมนของร่างกาย ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทางจิตใจและอารมณ์ เกิดความเครียด ซึมเศร้า วิตกกังวล กลายเป็นบาดแผลเจ็บปวดแห่งความทรงจำที่ไม่ลืม การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นจึงเป็นภาวะวิกฤติที่ซ้ำซ้อนกับภาวะวิกฤติเดิมที่มีอยู่ตามพัฒนาการของวัยรุ่นและส่งผลกระทบต่อสภาพสังคมที่แวดล้อมมารดาวัยรุ่นอยู่(เช่น ต้องออกจากการศึกษา เสี่ยงต่อการใช้สารเสพติด เกิดความแตกแยกในครอบครัว มีปัญหาทางเศรษฐกิจ) ตลอดจนสภาพสังคมโดยรวม เช่น การทำแท้งเถื่อน มีเด็กถูกทอดทิ้งมากขึ้น มีเด็กและเยาวชนที่กลายเป็นปัญหาสังคมมากขึ้น เด็กและเยาวชนขาดความรู้ในการประกอบอาชีพเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ขาดทักษะในการดำรงชีวิตในสังคมอย่างปกติสุข

ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นไทยเกิดจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ซึ่งทำให้โลกไร้พรมแดน การแพร่ระบาดของสื่อลามกและยาเสพติด ความฟุ้งเฟ้อและวัตถุนิยมของเด็กและเยาวชน โครงสร้างครอบครัวที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นครอบครัวเดี่ยวที่มีเพียงพ่อ แม่ ลูก ความจำเป็นทางด้านเศรษฐกิจของครอบครัวที่ทำให้พ่อแม่มีเวลาให้กับครอบครัวและลูกน้อยลงจนไม่สามารถเป็นแบบอย่าง อบรม ดูแล และให้คำปรึกษาแก่ลูกวัยรุ่นที่กำลังอยู่ในวัยหัวเลี้ยวหัวต่อจากอิทธิพลและการเปลี่ยนแปลงของฮอร์โมนในร่างกาย

ปัจจุบันภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างตระหนักถึงความรุนแรงของปัญหาดังกล่าว การจัดทำให้มีการป้องกันและแก้ไขปัญหานี้ จึงเป็นเรื่องที่ทุกภาคส่วนในสังคม ตั้งแต่ ครอบครัว เพื่อน โรงเรียน ชุมชน เอกชน และภาครัฐ ต้องร่วมมือกันอย่างจริงจัง จริงใจ และเสียสละ เพื่อให้เด็กไทยเติบโตเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพ และสร้างประโยชน์ให้กับประเทศได้ในอนาคต

5. การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร

การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร คือ การตั้งครรภ์ในขณะที่ผู้หญิงมีอายุ ต่ำกว่า 20 ปี สังคมปัจจุบันถือว่าเป็น การตั้งครรภ์ไม่พึงปรารถนาเป็นครรภ์ที่ไม่ต้องการ เป็นการตั้งครรภ์ที่ยังไม่พร้อม อาจเกิดขึ้นได้ทั้งคู่สมรสที่แต่งงานแล้วและยังไม่แต่งงาน มักเป็นปัญหาในวัยรุ่นและการแก้ปัญหา คือ การทำแท้ง

5.1 ปัจจัยที่มีทำให้ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร

เด็กและเยาวชนถือเป็นกำลังสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต แต่ในสภาพสังคมไทยปัจจุบันมีปัจจัยหลายด้านที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นปัญหาและ อุปสรรคต่อการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของเด็กและเยาวชนไทย พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในปัจจุบันนี้ ออกนอกกรอบดั้งเดิมมากขึ้นทุกที เช่น การเลือกคู่ครอง จะถือเอา ความรัก เป็นสำคัญ ไม่ชอบการคลุมถุงชน การคบเพื่อนต่างเพศ เป็นไปอย่างอิสระเสรี เพราะเห็นว่า ไม่ใช่เรื่อง น่าละอาย หญิงสาวให้ความสำคัญในการครองตัว เป็นหญิงพรหมจรรย์ ถึงวันแต่งงานน้อยลง ประกอบกับ ความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องในเรื่องเพศ ทำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม เช่น การมี เพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การสำส่อนทางเพศ การเป่ียงเบนทางเพศ เช่น การรักร่วมเพศ เป็นต้น และเกิดปัญหาต่างๆ ตามมา เช่น การเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ และปัญหาการทำแท้งการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น คือตั้งครรภ์เมื่ออายุ 19 ปี หรืออ่อนกว่านี้ พบร้อยละ 10-30 ของการตั้งครรภ์ ปัจจัยทั้งหมดที่มีอิทธิพลต่อการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร ได้แก่ ฐานะยากจน เล่าเรียนน้อย ต้มสุรา ดิทยาเสพติด ปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัว ซึ่งเป็นปัจจัยที่แก้ไขได้ยาก กุลวดี เถรว่อง (ราชภัฏกิติ) (2551) ศึกษาวิจัยพบว่าเด็กที่เคยมีเพศสัมพันธ์มีการกระทำ และความคิดที่เสี่ยงต่อการมีพฤติกรรมทางเพศ คือ กิจกรรมยามว่างเสี่ยง , ไม่เห็นคุณค่าในตนเอง , คิดว่ารายได้ไม่เพียงพอ และมักจะเปิดรับแหล่งข้อมูลข่าวสารประเภทที่มีความเสี่ยงมากกว่าเด็กที่ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ 0.05 โดยพบว่าปัจจัยด้านเพศ สถานภาพของบิดามารดา กิจกรรมยามว่าง ความเพียงพอของรายได้ การไม่เห็นคุณค่าในตนเอง และความสัมพันธ์ของครูกับเด็ก เป็นสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอัน

5.2 ผลกระทบจากการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร

เป็นปัญหาใหญ่ในสังคมอีกปัญหาหนึ่ง เนื่องจากหญิงเหล่านี้ยังไม่พร้อมที่จะรับบทบาทการเป็นมารดา มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการตั้งครรภ์ วิตกกังวล ไม่สามารถเผชิญและจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ซึ่งปัญหาหญิงที่เกิดการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงปรารถนา สามารถ จำแนกได้กว้าง ๆ เป็น 3 ด้าน คือ

1) ปัญหาทางด้านร่างกาย ได้แก่ เมื่อมีการตั้งครรภ์เกิดขึ้นทำให้ร่างกายเกิดการเปลี่ยนแปลง เคลื่อนไหวได้ไม่สะดวกเหมือนก่อนตั้งครรภ์ โดยเฉพาะในร่างกายนางหญิงที่ยังเจริญเติบโตเป็นวัยรุ่นไม่เต็มที่ยังตั้งครรภ์บางรายมีอาการคลื่นไส้ อาเจียน เวียนศีรษะรับประทานอาหารไม่ได้หรือได้น้อย นอนไม่หลับ น้อยและอ่อนเพลียง่าย เป็นต้น

2) ปัญหาด้านอารมณ์และจิตใจ ได้แก่ ความรู้สึกอับอาย หวาดระแวง เนื่องจากต้องปกปิด ไม่กล้าและไม่ต้องการให้ผู้อื่นรู้ถึงการตั้งครรภ์ ตัวหญิงตั้งครรภ์ไม่สามารถทำใจยอมรับการตั้งครรภ์ในครั้งนี้ได้ ไม่พร้อมที่จะรับบทบาทการเป็นมารดาจึงปฏิเสธบุตร ทำร้ายบุตรที่อยู่ในครรภ์ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น คิด

ทำแท้ง ทำร้ายตัวเอง อารมณ์แปรปรวน หงุดหงิดโกรธง่าย เครียดจนรับประทานอาหารไม่ได้หรือนอนไม่หลับ รู้สึกไม่สบายใจ สับสน ร้องไห้ ท้อแท้ สิ้นหวัง วิตกกังวล ไม่สามารถวางแผนจัดการกับชีวิตได้

3) ปัญหาด้านสังคมและเศรษฐกิจ ได้แก่ ฝ่ายชายหรือสามีไม่รับผิดชอบ ครอบครัวไม่ยอมรับสังคมไม่ยอมรับ ต้องหยุดพักการเรียน ไม่สามารถประกอบอาชีพเพื่อเลี้ยงตนเองได้หรือต้องลาออกจากงานที่ประจำอยู่ ทำให้มีปัญหาทางการเงิน ขาดที่พักพิงอาศัยในระหว่างการตั้งครรภ์ การคลอด และหลังคลอด และขาดการศึกษาที่ดี (พัชรินทร์ วินัยกุลพงศ์, 2546)

กาญจนา แซ่ลิ้ม (2546) กล่าวไว้ว่า เป็นภาวะวิกฤติของชีวิตที่เต็มไปด้วยความเครียด วิตกกังวล ลังเลใจ นอกจากผลกระทบจากปัจจัยภายในแล้ว มีผลต่อการปรับตัวของมารดาเพื่อเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้เลี้ยงดูทารกที่เกิดใหม่ ปัญหาการไม่ยอมรับจากสังคม ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจการเงิน และปัญหาการสร้างครอบครัวใหม่ ทำให้วัยรุ่นไม่มีความสุข และไม่พึงพอใจในการตั้งครรภ์

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมสำหรับวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ในวัยเรียน ได้แก่ การพักการเรียนหรือออกจากโรงเรียน บางรายถูกทิ้งจากครอบครัวและกลุ่มเพื่อน ถูกตำหนิ รู้สึกอับอาย ว่าแห้ว โดดเดี่ยว ขาดที่พึ่ง บางรายอาจคิดฆ่าตัวตายเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหา เพราะคิดว่าตนเองไม่มีค่า

จากการที่ได้กล่าวมาแล้วสรุปผลกระทบที่เกิดจากการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรได้ดังนี้ มีผลกระทบต่อสภาวะทางร่างกาย คือการคลื่นไส้ อาเจียน ทางด้านจิตใจ ทำให้เกิดความวิตกกังวล คิดทำร้ายตัวเอง ทางด้านสังคม ต้องลาออกจากโรงเรียน อับอายเพื่อน และด้านเศรษฐกิจ เกิดปัญหาทางการเงิน ปัญหาการสร้างครอบครัวใหม่ ทำให้ชีวิตวัยรุ่นไม่มีความสุข

6. การป้องกัน และแก้ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

ปัจจุบันปัญหาเด็กตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรเป็นปัญหาใหญ่มากสำหรับประเทศไทยขณะนี้ ประเทศไทยมีเด็กวัยรุ่นตั้งครรภ์ถือเป็นอันดับ๒ในประเทศแถบอาเซียนเรื่องนี้เป็นประเด็นที่สังคมหลายฝ่ายกำลังให้ความสนใจและเร่งทำการป้องกันแก้ไขโดยเฉพาะเมื่อเกิดปัญหาแล้วการแก้ไขนั้นเป็นเรื่องที่ครอบครัวทั้งฝ่ายหญิงและฝ่ายชายจะต้องร่วมกันรับผิดชอบเยียวยาแก้ไขและหาทางออกที่เหมาะสมโดยมุ่งเน้นประโยชน์สูงสุดสำหรับเด็กทั้งเด็กหญิงที่กำลังตั้งครรภ์และเด็กชายที่ร่วมการก่อกำเนิดทารก รวมทั้งเด็กทารกที่กำลังจะคลอดออกมาเนื่องจากเด็กที่กำลังตั้งครรภ์ยังจำเป็นต้องเติบโตและพัฒนาในฐานะที่เป็นเด็กและเยาวชน ในขณะที่เด็กทารกก็ควรจะได้รับเลี้ยงดูที่ดีเพียงพอที่จะทำให้เขาเติบโตและพัฒนาตามที่ควรจะเป็น

สถานะที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเมื่อเกิดปัญหา ผู้ใหญ่ที่เกี่ยวข้องมักหาทางออกด้วยการจับเด็กที่ตั้งครรภ์แต่งงานและอยู่กินฉันสามีภรรยาฝ่ายชายที่มักจะเป็นเด็กด้วยกันทั้งสองฝ่าย ในความเป็นจริง การแต่งงานมิได้แก้ไขปัญหา เนื่องจากเด็กทั้งสองฝ่ายยังไม่มีวุฒิภาวะเพียงพอที่จะปฏิบัติหน้าที่ในฐานะสามีภริยารวมทั้งการเป็นพ่อแม่ ที่สำคัญคือพวกเขาจะต้องพึ่งพิงผู้ปกครองในฐานะที่ยังเป็นเด็กจึงยังไม่อาจพึ่งตนเอง ยังต้องการเวลาและโอกาสอีกมากในการพัฒนาตนเองขึ้นมาจนสามารถพึ่งตนเองและเป็นที่ยอมรับแก่สมาชิกคนอื่น ๆ ในครอบครัว จนสามารถก่อกำเนิดครอบครัวใหม่แยกจากครอบครัวเดิมของตน ทั้งเด็กหญิงเด็กชาย รวมทั้งยังต้องรับผิดชอบร่วมกันดูแลอีกชีวิตหนึ่งที่กำลังจะเกิดมาดังนั้นทางแก้ไขจึงควรพิจารณาถึง

1) ความรับผิดชอบของทั้งเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชายที่จะต้องร่วมกันรับผิดชอบ แม้ว่าจะไม่ได้แต่งงานกัน ในการผ่อนเบาภาระต่างๆของครอบครัวที่ตนยังต้องพึ่งพาพ่อแม่พร้อมทั้งทุ่มเทเวลาและความสามารถในการพัฒนาตนเองด้านการศึกษา การฝึกอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะต้องรับผิดชอบใน

การดูแลเลี้ยงดูทารกร่วมกัน โดยมีครอบครัวและญาติพี่น้องของทั้งสองฝ่ายร่วมกันให้ความสนับสนุนและช่วยเหลืออย่างเต็มที่กำลัง ช่วยถ่ายถอดทักษะที่จำเป็นต่อการเลี้ยงดูเด็กทารก หากสมาชิกในครอบครัวไม่อาจช่วยเหลือถ่ายถอดด้วยตนเองจะต้องแสวงหาความช่วยเหลือ จากผู้มีทักษะเชี่ยวชาญ จากภายนอก ทั้งนี้หน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องควรจะเข้าไปให้ความช่วยเหลือหรือแนะนำวิธีการดำเนินชีวิตของทั้งสองฝ่าย

2) ความรับผิดชอบของทั้งเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชาย รวมถึงครอบครัวของทั้งสองฝ่ายในการแก้ไขผลกระทบที่ติดตามมาจากการทำให้ตั้งครรร่วมกันอย่างไร เช่นการดูแลสุขภาพอนามัยของเด็กในครรภ์ และแม่วัยเด็ก การพยายามสร้างโอกาสและเงื่อนไขให้แม่วัยเด็กสามารถดำเนินชีวิตเรื่องการศึกษา การฝึกอาชีพต่อไปได้โดยไม่ติดขัด ร่วมกันแก้ไขปัญหาความกดดันจากสังคมที่มีต่อแม่ตั้งครรร่วมกันวัยเด็ก การสร้างสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ทำให้แม่วัยเด็กมีความรู้สึกผ่อนคลาย ไม่มีความทุกข์ความเครียดความกังวลโดยครอบครัวและญาติพี่น้องของทั้งสองฝ่าย ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดทารกในครรภ์มีปัญหาสุขภาพต่างๆ เช่นความพิการทั่วไป และความพิการทางสมอง รวมทั้งทำให้การเจริญเติบโตของทารกในครรภ์เฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาสมองของทารกเป็นไปด้วยดี ทั้งนี้ฝ่ายชายต้องมีบทบาทสำคัญในเรื่องเหล่านี้ เพราะการแสดงบทบาทหน้าที่ในเรื่องเหล่านี้ของฝ่ายชายมีผลอย่างยิ่งในการคลี่คลายปัญหาดังกล่าวข้างต้น

3) ความรับผิดชอบต่อตนเองที่ต้องเร่งพัฒนาตนเองเพื่อสามารถพึ่งตนเองโดยเร็ว รวมทั้งสามารถเป็นที่พึ่งของเด็กทารกได้ด้วย ทั้งนี้เมื่อขณะก่อนการตั้งครรร่วมกันทั้งคู่มีแต่ภาระเฉพาะการพัฒนาตนเองจนสามารถพึ่งตนเองและเป็นที่พึ่งให้แก่สมาชิกคนอื่นๆในครอบครัวหรืออาจรับผิดชอบช่วยเหลือภาระต่างๆของครอบครัวเท่าที่จะทำได้เท่านั้น แต่เมื่อให้กำเนิดเด็กทารกก็จะมีภาระเพิ่มขึ้นในการดูแลและเลี้ยงดูเด็กทารก เมื่อมีภาระเพิ่มขึ้นทั้งของตนเองและของครอบครัวเช่นนี้ก็จำเป็นต้องเร่งรัดการปฏิบัติหน้าที่ต่างๆให้หนักแน่นจริงจังมากขึ้นเพื่อลดระยะเวลาการเป็นภาระของคนอื่นๆให้สั้นที่สุดของทั้งสองฝ่าย แต่หากยังมีความรักผูกพันระหว่างเด็กหญิงและเด็กชายที่ไม่ใช่เพียงเรื่องความต้องการทางเพศ ย่อมถึงเวลาอันเหมาะสมที่เขาทั้งสองจะร่วมชีวิตกันเป็นสามีภริยาอย่างแท้จริง

4) รับการบำบัดและฝึกฝนที่จะสามารถจัดการกับอารมณ์เพศได้อย่างสร้างสรรค์แทนการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรนั้นจะทำได้ความสามารถในการควบคุมตนเองในเรื่องเพศเฉพาะอย่างยิ่งอารมณ์เพศกระทำได้อย่างหรืออาจไม่ได้เลยเป็นเหตุให้เกิดขาดแรงจูงใจที่จะพัฒนาตนเองในด้านต่างๆหันมาหมกมุ่นแต่เรื่องเพศ มีงานวิจัยจำนวนมากชี้ให้เห็นว่าเด็กที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรส่วนมากจะไม่ประสบความสำเร็จในด้านการศึกษาและอาชีพการงาน ทั้งนี้เพราะขาดการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเกือบทุกด้านโดยเฉพาะการแต่งงานตั้งแต่วัยเด็กทำให้ช่วงชีวิตในวัยเด็กขาดโอกาสพัฒนาตน จึงจำเป็นต้องได้รับการบำบัดโดยทีมจิตบำบัดเพื่อให้เด็กสามารถควบคุมความต้องการทางเพศได้ในระดับปกติ โดยเฉพาะการรู้จักวิธีการคลายความกดดันอารมณ์เพศที่ช่วยป้องกันไม่ให้เกิดความเครียดและหมกมุ่นในเรื่องเพศด้วยกิจกรรมสร้างความสุขและออกกำลังกายไม่ว่าจะเป็นการเต้นแอโรบิค การท่องเที่ยว ปีนเขาเดินป่า ดูนกเล่นดนตรี เล่นกีฬา ทำงานศิลปะ เป็นต้น การที่เด็กมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรนั้นมีสาเหตุ ดังนี้

1) เด็กไม่ได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดจากพ่อแม่โดยเฉพาะไม่ได้รับการฝึกฝนให้ดูแลตนเองเกี่ยวกับอนามัยเจริญพันธุ์เช่นการรักษาความสะอาดร่างกายอวัยวะเพศ การปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับการทำงานของฮอร์โมนเพศ เช่นเข้าใจการเกิดอารมณ์เพศว่ามีที่มาอย่างไรปัจจัยใดบ้างที่สามารถกระตุ้นเร้าอารมณ์เพศและการไต่ระดับของอารมณ์เพศของหญิงและชายว่าแตกต่างกันอย่างไร ทั้งนี้จะ

ทำให้เด็กสามารถป้องกันตนเองไม่ให้ตกอยู่ในสถานการณ์ที่จะถูกระตุ้นเร้าอารมณ์ทางเพศจนไม่สามารถควบคุมตนเองในเรื่องเพศได้ เรื่องนี้มีความมีความสำคัญยิ่งกว่าการสอนเด็กเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย

2) เด็กไม่มีความรักผูกพันกับพ่อแม่ขาดความรู้สึกรักผูกพัน เข้าถึงอารมณ์จิตใจซึ่งกัน
กัน เด็กจึงไม่มีความสุขขณะอยู่ที่บ้านรวมทั้งพ่อแม่ก็ไม่ได้มีความรู้สึกที่ดีเมื่อลูกอยู่บ้านขัดแย้งซึ่งกันและกันเป็นปกติวิสัยจนไม่สามารถสื่อสารทำความเข้าใจอารมณ์จิตใจของกันและกัน

3) เด็กไม่รู้เท่าทันอารมณ์เพศของตนเองไม่ตระหนักถึงภัยทางเพศเมื่อถูกระตุ้นให้
เกิดอารมณ์เพศทั้งนี้เพราะเด็กขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องปัจจัยที่สามารถเร้าอารมณ์เพศว่าเป็นอย่างไร ทำให้เด็กตกอยู่ในสถานการณ์ที่ถูกระตุ้นเร้าอารมณ์เพศโดยไม่รู้เท่าทันทั้งนี้เด็กวัยรุ่นมักเกิดอารมณ์เพศได้ง่ายเพียงแต่คิดถึงเรื่องเพศเพราะฮอร์โมนเพศในกระแสโลหิตของวัยรุ่นมีความเข้มข้นมากกว่าวัยอื่นๆ ดังนั้นการสอนเรื่องเพศสัมพันธ์หรือส่งเสริมให้เด็กพกถุงยางอนามัยหรือกินยาคุมกำเนิดจึงเท่ากับกระตุ้นให้เด็กหมกมุ่นเรื่องเพศโดยตรง ดังนั้นการแก้ไขป้องกันปัญหาในเรื่องนี้จึงต้องเพิ่มโอกาสให้เด็กได้ทำกิจกรรมสร้างสรรค์พัฒนาตนด้านต่างๆ โดยเฉพาะกิจกรรมอาสาสมัคร

4) ประโยชน์เพื่อให้เด็กสนใจความเป็นตายร้ายดีของคนอื่นรู้จักคิดเพื่อช่วยเหลือคน
อื่นมากกว่าคิดถึงตนเองหรือหมกมุ่นอยู่แต่เรื่องของตน

5) เด็กไม่รู้จักวางตนหรือไม่สามารถกำหนดขอบเขตในการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับ
เพศตรงข้ามให้สอดคล้องกับความสัมพันธ์ทางสังคม เช่น ไม่สามารถวางตนให้แตกต่างในการคบเพื่อนต่าง
เพศและคบในฐานะคนรักทั้งนี้เพราะผู้ปกครองมักจะห่างเหินจากลูกวัยรุ่นและไม่ได้พาลูกเข้าสังคมร่วมกับ
ตน เช่นไปเยี่ยมญาติหรือครอบครัวเพื่อนๆ ไปร่วมปฏิบัติกิจกรรมทางสังคมต่างๆ ร่วมงานบุญงานประเพณี
งานศิลปวัฒนธรรม ทำกิจกรรมทางศาสนา ฯลฯ ทั้งที่การชักชวนเด็กไปร่วมกิจกรรมข้างต้นจะช่วยพัฒนา
ทักษะทางสังคมโดยเฉพาะความสามารถในการวางตนที่เหมาะสมของเด็กได้เป็นอย่างดี

6) เด็กขาดการช่วยเหลือชี้แนะจากพ่อแม่ให้สร้างทักษะในการจัดการกับอารมณ์เพศ
อย่างสร้างสรรค์แทนการมีเพศสัมพันธ์ ได้แก่ การทำกิจกรรมที่ต้องออกกำลังกายและกระตุ้นให้สมองหลั่ง
สารความสุขเช่นการเต้นแอโรบิคการท่องเที่ยวยานพาหนะเล่นกีฬาสนุก ฯลฯ ทั้งที่กิจกรรมข้างต้นทำให้
เด็กสามารถออกกำลังกายอย่างมีความสุขช่วยเผาผลาญฮอร์โมนความเครียดทั้งหลายรวมทั้งอารมณ์
เพศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7) เด็กวัยรุ่นมักใช้เวลาหมกมุ่นอยู่กับตนเองไม่ว่าจะเป็นการอยู่เฉยๆ การคิดถึงแรง
ดึงดูดทางเพศต่อเพศตรงข้ามของตนเอง คิดเกี่ยวกับเพศตรงข้าม ดูโทรทัศน์เล่นเกม ฯลฯ จึงมีผลทำให้เกิด
ความเครียดซึ่งจะกระตุ้นฮอร์โมนเพศและอารมณ์เพศตามมาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการชี้แนะให้เด็กแก้ปัญหา
ความต้องการทางเพศด้วยการสำเร็จความใคร่ตนเองจะยังมีผลกระตุ้นให้เด็กต้องการมีเพศสัมพันธ์จริงๆ
กับเพศตรงข้ามมากยิ่งขึ้นเพราะการสำเร็จความใคร่ตนเองไม่ได้ทำให้เด็กสามารถออกกำลังกายอย่างมี
ความสุขจึงไม่อาจช่วยเผาผลาญฮอร์โมนความเครียดหรือลดอารมณ์เพศ ทั้งนี้เมื่อเกิดอารมณ์เพศร่างกาย
จะหลั่งสารความเครียดต่างๆ เพื่อกระตุ้นกล้ามเนื้อให้มีพลังความแข็งแรงสำหรับการร่วมเพศ กล้ามเนื้อจะ
เข็งเกร็งเกิดความตึงเครียดทั้งด้านร่างกายจิตใจ หัวใจเต้นเร็วและหายใจสั้นกระชั้น การร่วมเพศจริงๆ
จะมีการออกกำลังกายเผาผลาญฮอร์โมนความเครียดและสมองหลั่งสารความสุขเมื่อสำเร็จความใคร่แต่
การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองไม่มีกระบวนการดังกล่าว การพัฒนาเด็กดังกล่าวข้างต้นนั้นมีความคุ้มค่า
อย่างมากทั้งในแง่ต้นทุนที่ใช้นั้นไม่มากอีกทั้งยังทำให้เด็กมีความสุข ครอบครัวมีความสุขเด็กมีพฤติกรรมดี
ทุกด้านโดยเฉพาะเรื่องเพศกล่าวโดยสรุปแล้วการสอนเด็กเรื่องเพศควรจะต้องประกอบด้วย

- 1) เริ่มที่การรู้จักดูแลร่างกายจิตใจตนเองเกี่ยวกับอนามัยเจริญพันธุ์โดยทำให้เด็กเกิดความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับตนเองโดยเฉพาะเรื่องเพศ
- 2) สร้างเงื่อนไขไม่ให้เกิดภัยรุ่มหมกมุ่นกับตนเองการรู้จักและเท่าทันอารมณ์เพศ ปัจจัยที่สามารถกระตุ้นอารมณ์เพศ การรู้จักหลีกเลี่ยงจากปัจจัยหรือสถานการณ์ที่สามารถกระตุ้นเร้าอารมณ์เพศ
- 3) ถ่ายทอดทักษะทางสังคมโดยเฉพาะรู้จักในการวางตนกับเพศตรงข้าม
- 4) ทักษะในการทำกิจกรรมทดแทน เช่นการส่งเสริมให้เด็กประสบความสำเร็จทางการศึกษาโดยเน้นไปที่พัฒนาการด้านการรู้จักคิดของเด็ก จะช่วยสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองให้แก่เด็ก เด็กจะมีสมาธิกับการพัฒนาตนเองแทนการหมกมุ่นในเรื่องเพศรวมทั้งทำให้เด็กรู้ใคร่ครวญไตร่ตรองซึ่งผลดีผลเสียก่อนจะตัดสินใจทำอะไร รู้จักตั้งข้อสังเกตคิดวิเคราะห์หาข้อสรุปด้วยตนเองรู้จักการวางแผนในการดำเนินชีวิตของตนทำให้เด็กเติบโตได้อย่างมีคุณภาพไม่มีปัญหาเรื่องเพศ

ดังนั้นการพัฒนาเด็กในด้านเพศจึงควรเน้นไปที่การดูแลอย่างใกล้ชิดจากพ่อแม่ การที่พ่อแม่ให้คำปรึกษาแนะนำเรื่อง การดูแลสุขภาพอนามัยทางเพศ การปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับการเริ่มทำงานของฮอร์โมนเพศ เข้าใจเรื่องอารมณ์เพศปัจจัยใดบ้างที่สามารถกระตุ้นเร้าอารมณ์เพศ การพัฒนาเด็กให้สามารถวางตัวให้สอดคล้องเหมาะสมและมีปฏิสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับเพศตรงข้าม ด้วยการพาเด็กไปเข้าสังคมต่างๆรวมถึงการพัฒนาเด็กให้มีทักษะในการจัดการกับอารมณ์ทางเพศ ด้วยการให้เด็กได้ทำกิจกรรมพัฒนาตนที่ต้องออกกำลังกายและกระตุ้นให้สมองหลั่งสารความสุขการป้องกันการจัดตั้งครรภ์ในวัยรุ่น แบ่งเป็น 3 ระดับได้แก่

- 1) การป้องกันระดับปฐมภูมิ เป็นการป้องกันการตั้งครรภ์ครั้งแรก โดยการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษารอบด้าน ในทุกกลุ่มอายุ ทั้งในและนอกระบบการศึกษา (รวมทั้งในคลินิกและชุมชน) เพื่อชะลอการมีเพศสัมพันธ์ การเข้าถึงถุงยางอนามัยและการคุมกำเนิด ฟรีหรือราคาถูก
- 2) การป้องกันระดับทุติยภูมิ เป็นการป้องกันการตั้งครรภ์ซ้ำ โดยการให้คำปรึกษาด้านการวางแผนครอบครัว การศึกษาต่อ และการทำงาน
- 3) การป้องกันระดับตติยภูมิ เป็นการป้องกันปัญหาแทรกซ้อนจากการตั้งครรภ์ การคลอดและการทำแท้ง มีแผนงานที่ได้ผล คือ การเยี่ยมบ้านภายหลังคลอดโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและพยาบาล เพื่อให้คำแนะนำการเลี้ยงดูบุตร การให้นมแม่ การติดตามพัฒนาการ โภชนาการ วัคซีนของเด็ก การให้การปรึกษาในการวางแผนครอบครัว การศึกษาต่อ การงาน และอื่นๆ ซึ่งแผนงานนี้มีผลดีต่อเด็กและมารดาวัยรุ่น นอกจากนี้เป็นการช่วยเหลือด้านที่อยู่อาศัยชั่วคราวระหว่างการตั้งครรภ์ คลอด และภายหลังคลอด โดยเฉพาะการตั้งครรภ์จากการละเมิดทางเพศ หรือวัยรุ่นที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจ ปัญหาด้านสังคมจิตใจ การให้ความช่วยเหลือในเรื่องการอุปถัมภ์บุตร และการรับเป็นบุตรบุญธรรมกรณีไม่สามารถเลี้ยงดูบุตรได้

องค์การอนามัยโลกได้กำหนดแนวทางปฏิบัติ เรื่องการป้องกันการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรในวัยรุ่นกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาโดยมีเป้าหมายและแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

- 1) เพื่อลดการแต่งงานก่อนอายุ 18 ปี
 - 1.1) สนับสนุนให้ผู้นำรัฐบาล ผู้บริหาร และผู้นำชุมชน กำหนดและบังคับใช้กฎหมายและนโยบายห้ามการแต่งงานก่อนอายุ 18 ปี
 - 1.2) สร้างกระบวนการเพื่อเลื่อนการแต่งงานของหญิงวัยรุ่นออกไปจนกว่าจะอายุ 18 ปี โดยปรับเปลี่ยนบรรทัดฐานทางสังคม และให้ข้อมูลแก่หญิงวัยรุ่นและครอบครัว กระบวนการนี้ควรทำร่วมกับกระบวนการที่ควบคุมโดยรัฐ

- 1.3) เพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้แก่หญิงวัยรุ่น เพื่อเลื่อนการแต่งงานออกไปจนกระทั่งอายุ 18 ปี
 - 2) เพื่อสร้างความเข้าใจและสนับสนุนให้ลดการตั้งครรภ์ก่อนอายุ 20 ปี
 - 2.1) สนับสนุนให้มีการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นแก่ผู้เกี่ยวข้อง ด้วยการจัดหาข้อมูลความรู้ด้านเพศศึกษาและสุขภาพ, สร้างทักษะการใช้ชีวิต, ให้คำปรึกษาและจัดหาบริการด้านการคุมกำเนิด และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการป้องกันดังกล่าว
 - 2.2) พยายามให้หญิงวัยรุ่นอยู่ในโรงเรียนทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา
 - 2.3) สนับสนุนและเสนอวิธีการให้ความรู้ด้านเพศศึกษาและการคุมกำเนิดแก่วัยรุ่น เพื่อลดอัตราการตั้งครรภ์ รวมทั้งการคุมกำเนิดหลังคลอดหรือหลังแท้งแก่วัยรุ่น โดยการเยี่ยมบ้านหรือนัดตรวจติดตาม เพื่อลดโอกาสการตั้งครรภ์ซ้ำในวัยรุ่น
 - 3) เพื่อเพิ่มการคุมกำเนิดในวัยรุ่นที่มีความเสี่ยงต่อการตั้งครรภ์ไม่พร้อม
 - 3.1) กระตุ้นให้ผู้นำรัฐบาลและผู้บริหารกำหนดนโยบายและกฎหมาย เพื่อให้วัยรุ่นได้มีโอกาสเข้าถึงข้อมูลและบริการด้านการคุมกำเนิดมากขึ้น
 - 3.2) โน้มน้าวให้สมาชิกในสังคมสนับสนุนการเข้าถึงการคุมกำเนิดของวัยรุ่น
 - 3.3) ให้ความรู้เรื่องการคุมกำเนิด โดยสอดแทรกในหลักสูตรเพศศึกษา เพื่อเพิ่มการคุมกำเนิดในวัยรุ่นให้มากขึ้น
 - 3.4) หากกระบวนการเพื่อลดค่าใช้จ่ายด้านการคุมกำเนิดสำหรับวัยรุ่น
 - 4) เพื่อลดการละเมิดทางเพศในวัยรุ่น
 - 4.1) กระตุ้นให้ผู้นำรัฐบาล ผู้บริหาร และชุมชน กำหนดและบังคับใช้กฎหมายและนโยบายลงโทษผู้กระทำความผิด
 - 4.2) ปรับปรุงความสามารถของหญิงวัยรุ่นให้ต่อต้านการละเมิดทางเพศ และสามารถรับความช่วยเหลือหากถูกละเมิดทางเพศได้
 - 4.2.1) ให้หญิงเหล่านั้นเกิดความเชื่อมั่นในตัวเอง
 - 4.2.2) พัฒนาทักษะการใช้ชีวิต เช่น การสื่อสาร การต่อรอง
 - 4.2.3) ปรับปรุงการติดต่อกับเครือข่ายทางสังคม และการเข้าถึงความช่วยเหลือทางสังคม
 - 4.3) กระบวนการดังกล่าวข้างต้นควรทำควบคู่กับการสร้างบรรทัดฐานทางสังคมไม่ให้อภัยผู้ทำความผิด
 - 4.4) ให้ผู้ชายมีส่วนร่วมในการประเมินบรรทัดฐานเรื่องเพศและพฤติกรรม ที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดทางเพศและความรุนแรง
 - 5) เพื่อลดการทำแท้งที่ไม่ปลอดภัยในวัยรุ่น
 - 5.1) กำหนดกฎหมายและนโยบายให้วัยรุ่นสามารถรับบริการทำแท้งที่ปลอดภัยได้ และให้ข้อมูลเกี่ยวกับ
 - 5.1.1) อันตรายจากการยุติการตั้งครรภ์ที่ไม่ปลอดภัย
 - 5.1.2) บริการทำแท้งที่ปลอดภัยและถูกกฎหมาย
 - 5.1.3) สามารถทำแท้งได้อย่างถูกกฎหมายในสถานการณ์ใด และที่ไหน
 - 5.2) ค้นหาและจัดการกับอุปสรรคต่อการเข้าถึงบริการการทำแท้งของวัยรุ่น

5.3) สร้างความมั่นใจให้วัยรุ่นเข้ารับบริการทางการแพทย์หลังการทำแท้ง แม้ว่าการทำแท้งนั้นจะถูกกฎหมายหรือไม่ก็ตาม รวมถึงการรับข้อมูลและบริการเรื่องการคุมกำเนิดด้วย

6) เพื่อเพิ่มการเข้ารับการดูแลก่อนคลอด ระหว่างคลอด และหลังคลอดจากบุคลากรที่มีความชำนาญ

6.1) ให้ข้อมูลแก่หญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นและผู้เกี่ยวข้อง ถึงความสำคัญของการเข้ารับการฝากครรภ์ การคลอด จากบุคลากรที่มีความชำนาญ

6.2) ส่งเสริมการเตรียมความพร้อมให้แก่หญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นในเรื่องการคลอดและในภาวะฉุกเฉินทางสูติศาสตร์

สำหรับในประเทศไทย ได้มีความร่วมมือจากหลายหน่วยงานทั้งหน่วยงานราชการ องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคประชาสังคมและหน่วยงานอื่นๆ ช่วยกันแก้ไขปัญหานี้

1. การดำเนินงานของหน่วยงานราชการ

1.1) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

1.1.1) สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว เป็นหน่วยประสานเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างภาคส่วนต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

1.1.2) สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ ดำเนินงานโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็ก โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องเพศศึกษาเพื่อเด็กและเยาวชน

1.2) กระทรวงสาธารณสุข

1.2.1) กองอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย

1.2.1.1) กำหนดให้มีการติดตามแนวโน้มของการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นอนามัยแม่และเด็กของสถานบริการสาธารณสุขทุกระดับของทุกจังหวัด

1.2.1.2) ผลักดันให้งานอนามัยการเจริญพันธุ์อยู่ในธรรมนูญสุขภาพแห่งชาติ ในพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.2550 โดยมีสาระสำคัญในเรื่อง การลดโรคเอดส์ การลดการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และการลดความรุนแรงทางเพศ

1.2.1.3) ผลักดันนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาอนามัยการเจริญพันธุ์แห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2553-2557)

1.2.1.3.1) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างครอบครัวใหม่และเด็กรุ่นใหม่ให้เข้มแข็ง และมีคุณภาพ

1.2.1.3.2) ยุทธศาสตร์ส่งเสริมให้คนทุกเพศทุกวัยมีพฤติกรรมอนามัยการเจริญพันธุ์ และสุขภาพทางเพศที่เหมาะสม

1.2.1.3.3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ และสุขภาพทางเพศที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

1.2.1.3.4) ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบบริหารจัดการงานอนามัย การเจริญพันธุ์ และสุขภาพทางเพศแบบบูรณาการ

1.2.1.3.5) ยุทธศาสตร์การพัฒนากฎหมาย กฎ และระเบียบเกี่ยวกับงานอนามัยการเจริญพันธุ์ และสุขภาพทางเพศ

1.2.1.3.6) ยุทธศาสตร์การพัฒนา และการจัดการองค์ความรู้ เทคโนโลยีอนามัยการเจริญพันธุ์ และสุขภาพทางเพศ

1.2.2) สำนักกระบวนวิชา กรมควบคุมโรค: ติดตามแนวโน้มการมีเพศสัมพันธ์ของ นักเรียนนักศึกษา และรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยในกลุ่มนักเรียนนักศึกษา และรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัย ร้อยละ 100

1.2.3) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัดและอำเภอ คณะกรรมการอนามัยแม่และเด็ก (Mother and Child Health Board) ทำหน้าที่กำหนดเป้าหมาย วางแผน ประเมินผล และบูรณาการโครงการจากทุกภาคส่วน โดยมีโครงการหลัก คือ โครงการสายใยรักแห่งครอบครัว ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และเป็นศูนย์ข้อมูลด้านอนามัยแม่และเด็กเพื่อ ผลสำเร็จลูกเกิดรอดแม่ปลอดภัย โดยกำหนดตัวชี้วัดและเป้าหมายให้แม่มีบุตรเมื่ออายุต่ำกว่า 20 ปี ไม่เกินร้อยละ 10

1.3) กระทรวงศึกษาธิการ

1.3.1) สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา: การดำเนินการ เมื่อพบปัญหาการตั้งครุภัณฑ์นั้น สถาบันจะเชิญผู้ปกครองของนักเรียนทั้งชายและหญิง มาปรึกษาหารือถึงการดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น วิทยาลัยจะอนุญาตให้เด็กพักการเรียนไปก่อน แล้วจึงกลับมาเรียนใหม่ แต่ส่วนใหญ่เด็กจะไปทำแท้งมากกว่าปล่อยให้ตั้งครุภัณฑ์ ด้านการป้องกัน ได้จัดโครงการฝึกอบรมในเรื่องดังกล่าวให้แก่อาจารย์และนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาได้เรียนรู้ในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยนำหลักสูตรการสอนเกี่ยวกับเพศศึกษาขององค์การ PATH เข้ามาจัดการเรียนการสอนในวิทยาลัยต่างๆ มีการร่วมมือกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในการจัดให้มีอาจารย์ตรวจตราหอพัก หรือไปเยี่ยมนักศึกษาตามหอพักต่างๆ เนื่องจากในปัจจุบันปัญหานักศึกษาชายและหญิงอยู่ร่วมกันในหอพักเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับวิทยาลัยทุกแห่ง

1.3.2) สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน:

1.3.2.1) การแก้ไขปัญหาเมื่อพบว่าเด็กตั้งครุภัณฑ์ จะอนุญาตให้เด็ก ลาไปคลอดได้ตั้งแต่เริ่มมองเห็นการตั้งครุภัณฑ์ชัดเจน โดยจะใช้วิธีให้เด็กมาเองกลับไปทำที่บ้าน เพื่อป้องกันเด็กคนอื่นพบเห็นเพราะอาจเป็นตัวอย่างที่ไม่ดี เมื่อคลอดเสร็จแล้วอนุญาตให้กลับมาเรียนได้ ปัญหาคือ เด็กไม่กลับไปเรียนที่เดิม แต่ขอไปเรียนที่ใหม่แทน เพราะเกิดความรู้สึกอับอายเพื่อนไม่กล้ากลับไปเรียนที่เดิม

1.3.2.2) จัดทำหนังสือแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพศศึกษา

1.3.2.3) การจัดอบรมให้แก่ครูแนะแนว และครูพลศึกษาถึงการนำหลักสูตรดังกล่าวไปใช้

1.3.2.4) การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ

1.4) กระทรวงวัฒนธรรม

1.4.1) โครงการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

1.4.2) โครงการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมและสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม

1.4.3) โครงการสร้างเครือข่ายการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม

2. การดำเนินงานขององค์กรพัฒนาเอกชน

2.1) องค์กรแพธ (PATH) เป็นองค์กรเอกชนสาธารณะประโยชน์ มีสำนักงาน

ใหญ่อยู่ที่ซีแอตเติล สหรัฐอเมริกา มีสำนักงานสาขา 20 แห่ง และมีโครงการในประเทศต่างๆ มากกว่า 90 ประเทศทั่วโลก ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีสำนักงานสาขา ได้จัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้เพศศึกษารอบด้านสำหรับเยาวชนในสถานศึกษา (Comprehensive Sexuality Education)

2.2) สมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรีในพระอุปถัมภ์พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ

2.2.1) บ้านพักฉุกเฉิน

2.2.2) โครงการเพิ่มต้นทุนชีวิตให้แม่วัยใสและลูก

2.2.3) โครงการเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนมัธยมต้น

สรุปการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นมักเป็นการตั้งครรภ์ไม่พร้อม ส่วนมากไม่ได้รับการดูแลครรภ์ที่เหมาะสมทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนต่างๆ ทั้งต่อทารกและหญิงตั้งครรภ์เอง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องป้องกันและหาทางแก้ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทั้งตัววัยรุ่นเอง ครอบครัว สถานศึกษา บุคลากรทางการแพทย์ หน่วยงานของรัฐ และองค์กรเอกชนต่างๆ

7. การพัฒนาทักษะชีวิต

เป็นความสามารถของบุคคลที่จะจัดการกับปัญหาต่าง ๆ รอบตัวในสภาพสังคมปัจจุบันและเตรียมพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต

7.1 องค์ประกอบของทักษะชีวิต

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดองค์ประกอบทักษะชีวิตที่สำคัญที่จะสร้างและพัฒนาเป็นภูมิคุ้มกันชีวิตให้กับเด็กและเยาวชนในสภาพสังคมปัจจุบันและเตรียมพร้อมสำหรับอนาคตไว้ 4 องค์ประกอบ พร้อมทั้งพฤติกรรมที่คาดหวังและตัวชี้วัดทักษะชีวิตในแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบทักษะชีวิต พฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวัง และตัวชี้วัดและระดับมัธยมศึกษา

องค์ประกอบที่ 1 การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น หมายถึง การรู้ความถนัด ความสามารถ รู้จุดเด่น จุดด้อยของตนเอง เข้าใจความแตกต่างของแต่ละบุคคล รู้จักตนเอง ยอมรับ เห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในตนเองและผู้อื่น มีเป้าหมายชีวิต และมีความรับผิดชอบต่อสังคมดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

พฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวัง	ตัวชี้วัด
1. รู้จักความถนัด ความสามารถ และบุคลิกภาพของตนเอง	1.1 วิเคราะห์ความถนัด ความสามารถ ของตนเองได้ 1.2 วิเคราะห์ลักษณะส่วนตน อุปนิสัย และค่านิยมของตนเองได้
2. รู้จักจุดเด่นจุดด้อยของตนเอง	2.1 วิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อยของตนเองได้ 2.2 กำหนดเป้าหมายในชีวิตของตนเองได้อย่างเหมาะสม
3. ยอมรับความแตกต่างระหว่างตนเองและผู้อื่น	3.1 ยอมรับในความแตกต่างทางความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่นได้อย่างมีเหตุผล
4. มองตนเองและผู้อื่นในแง่บวก	4.1 สะท้อนมุมมองที่ดีของตนเองและผู้อื่นได้

ตารางที่ 3 การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น (ต่อ)

พฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวัง	ตัวชี้วัด
5. รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น	5.1 แสดงความรู้สึกรักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่นได้ 5.2 นำเสนอคุณลักษณะที่ดีมีคุณค่าของตนเองและผู้อื่นได้
6. มีความภาคภูมิใจในตนเองและผู้อื่น	6.1 แสดงความรู้สึกภาคภูมิใจในความสามารถ ความดีของตนเองและผู้อื่น 6.2 แสดงความสามารถและความดีงามที่ตนเองภาคภูมิใจให้ผู้อื่นรับรู้ได้
7. มีความเชื่อมั่นในตนเองและผู้อื่น	7.1 กล้าแสดงออกทางความคิด ความรู้สึกและการกระทำของตนเองด้วยความมั่นใจ 7.2 ยอมรับในความคิด ความรู้สึกและการกระทำที่ดีของผู้อื่น
8. เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น	8.1 เคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่นตามวิถีประชาธิปไตย 8.2 ปฏิบัติตามสิทธิของตนเอง
9. มีทักษะในการกำหนดเป้าหมายและทิศทางสู่ความสำเร็จ	9.1 กำหนดทิศทางและวางแผนการดำเนินชีวิตไปสู่เป้าหมายหรือความสำเร็จที่ตนเองคาดหวังได้ 9.2 ปฏิบัติตามแผนการดำเนินชีวิตที่กำหนดไว้และปรับปรุงให้มีโอกาสประสบความสำเร็จตามเป้าหมายได้

องค์ประกอบที่ 2 การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การแยกแยะข้อมูลข่าวสาร ปัญหาและสถานการณ์รอบตัว วิพากษ์วิจารณ์และประเมินสถานการณ์รอบตัวด้วยหลักเหตุผลและข้อมูล ที่ถูกต้อง รับรู้ปัญหา สาเหตุของปัญหา หาทางเลือกและตัดสินใจในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

พฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวัง	ตัวชี้วัด
1. เลือกรับข้อมูลข่าวสารอย่างไตร่ตรองและรู้เท่าทันสังคมที่เปลี่ยนแปลง	วิเคราะห์ประโยชน์และคุณค่าของข้อมูลข่าวสาร เลือกใช้ข้อมูลข่าวสารเพื่อสร้างภูมิความรู้และการตัดสินใจเมื่อเผชิญสถานการณ์รอบตัว
2. ตัดสินใจในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เผชิญอย่างมีเหตุผลและรอบคอบ	2.1 ประเมินสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เผชิญด้วยข้อมูลและเหตุผลที่ถูกต้อง 2.2 ตัดสินใจในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เผชิญด้วยทางเลือกที่เหมาะสมและไม่เกิดผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น
3. แก้ปัญหาในสถานการณ์วิกฤตได้อย่างเป็นระบบ	3.1 แก้ปัญหาเมื่อเผชิญสถานการณ์วิกฤตอย่างไตร่ตรองตามขั้นตอนหลักการแก้ปัญหา 3.2 วิเคราะห์ผลกระทบและหาทางป้องกันหรือแก้ปัญหาที่เกิดจากพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ 3.3 วางตัวและกำหนดท่าทีที่เหมาะสมกับสถานการณ์
4. มีจินตนาการและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	สร้างสรรค์ผลงานและแสดงพฤติกรรมได้เป็นที่ยอมรับ
5. มองโลกในแง่ดี	5.1 บอกสิ่งที่มองเห็นหรือมุมมองด้านดีในบรรยากาศหรือสภาพเหตุการณ์ที่เป็นปัญหาได้
6. มีทักษะในการแสวงหาข้อมูลและใช้ข้อมูลให้เป็นประโยชน์	6.1 แสวงหาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ด้วยวิธีการที่มีประสิทธิภาพและใช้ประโยชน์กับตนเองและผู้อื่น
7. ประเมินและสร้างข้อสรุปบทเรียนชีวิตของตนเอง	7.1 ประเมินและสรุปผลการกระทำ การตัดสินใจและการแก้ปัญหาในสถานการณ์คับขันจากประสบการณ์ที่ดีของตนเองและผู้อื่นเป็นบทเรียนชีวิตของตนเอง

องค์ประกอบที่ 3 การจัดการกับอารมณ์และความเครียด

การจัดการกับอารมณ์และความเครียด หมายถึง ความเข้าใจและรู้เท่าทันภาวะอารมณ์ของบุคคล รู้สาเหตุของความเครียด รู้วิธีการควบคุมอารมณ์และความเครียด รู้วิธีผ่อนคลาย หลีกเลียง และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดอารมณ์ที่ไม่พึงประสงค์ไปในทางที่ดีดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การจัดการกับอารมณ์และความเครียด

พฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวัง	ตัวชี้วัด
1. ประเมินและรู้เท่าทันสภาวะอารมณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเอง	1.1 สำรวจและประเมินอารมณ์ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของตนเองได้ 1.2 เลือกวิธีการจัดการหรือควบคุมอารมณ์ของตนเองได้เหมาะสม
2. จัดการความขัดแย้งต่าง ๆ ได้ด้วยวิธีที่เหมาะสม	2.1 เลือกวิธีการจัดการความขัดแย้งต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม 2.2 ยุติความรุนแรงในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยสันติวิธี
3. คลายเครียดด้วยวิธีการที่สร้างสรรค์	3.1 มีวิธีการคลายความเครียดที่ไม่ทำให้เกิดผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น
4. รู้จักสร้างความสุขให้กับตนเองและผู้อื่น	4.1 มีวิธีการสร้างความสุขให้กับตนเองและผู้อื่นได้เหมาะสมกับเหตุการณ์ 4.2 ปรับความคิด ความรู้สึก อารมณ์ ที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจก่อให้เกิดความไม่พอใจหรือความเครียดได้ด้วยวิธีการที่ถูกต้องและสร้างสรรค์

องค์ประกอบที่ 4 การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น

การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น หมายถึง การเข้าใจมุมมอง อารมณ์ ความรู้สึกของผู้อื่น ใช้ภาษาพูดและภาษากายเพื่อสื่อสารความรู้สึกนึกคิดของตนเอง รับรู้ความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของผู้อื่น วางตัวได้ถูกต้องเหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ ใช้การสื่อสารที่สร้างสัมพันธภาพที่ดี สร้างความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น

พฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวัง	ตัวชี้วัด
1. รู้จักปฏิเสธเพื่อนในสถานการณ์เสี่ยง และรู้จักเตือนเพื่อนให้หลีกเลี่ยงความเสี่ยงหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ถูกต้อง	1.1 ปฏิเสธเพื่อนในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ถูกต้องตามขั้นตอนการปฏิเสธ 1.2 เตือนเพื่อนหรือผู้ใกล้ชิดที่มีพฤติกรรมเสี่ยงในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ถูกต้องตามขั้นตอนทักษะการเตือน
2. กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์	2.1 กล้าแสดงความคิดเห็นประกอบเหตุผลด้วยวิธีการสื่อสารที่ดี
3. ทำงานร่วมกับผู้อื่นตามวิถีประชาธิปไตย	3.1 ทำงานร่วมกับผู้อื่นบนพื้นฐานของความเป็นประชาธิปไตยได้อย่างราบรื่น
4. มีจิตอาสาช่วยเหลือผู้อื่น	4.1 อาสาช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน

5. สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นด้วยการสื่อสารเชิงบวก	5.1 มีวิธีการสื่อสารกับผู้อื่นทั้งด้านภาษาพูด ภาษากาย ด้วยความสุภาพและเป็นมิตร
6. เคารพกฎกติกาของสังคม	6.1 ปฏิบัติตนตามกฎกติกาของสังคมอย่างเต็มใจทุกสถานการณ์
7. ให้คำปรึกษาแก่ผู้อื่นได้	7.1 ให้คำปรึกษาแนะนำที่ถูกต้องแก่ผู้อื่น และผู้อื่นสามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองได้

การพัฒนาและเสริมสร้างทักษะชีวิตเป็นภูมิคุ้มกันชีวิตให้แก่เด็กและเยาวชนในสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงและเตรียมพร้อมสำหรับการดำเนินชีวิตในอนาคต โดยการเสริมสร้างทักษะชีวิตให้มากที่สุด โดยให้กิจกรรมที่สามารถพัฒนาและเสริมสร้างทักษะชีวิตได้ทุกองค์ประกอบของทักษะชีวิต

ที่มา : สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จิราภรณ์ ตามประวัติและจินตนา พิงโพธิ์ (2547) ศึกษาวิจัยในการพยายามแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร โดยการพยายามสร้างความตระหนักในการเห็นคุณค่าในตนเอง มีทัศนคติทางเพศ ในการรักษาวลสงวนตัว สร้างความตระหนัก เรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรโดยอาศัยหลักเสริมแรง เพื่อพัฒนากระบวนการตัดสินใจภายในจิตใจ นำไปสู่การมีทัศนคติทางเพศในการรักษาวลสงวนตัวที่เหมาะสมได้ดี

เฉลิมศรี อานกำปัง (2552) รวบรวมข้อมูลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอหนึ่ง ของจังหวัดนครราชสีมา พบว่า มีนักเรียนที่ต้องลาออก เพื่อแต่งงานมีครอบครัวขณะที่กำลังศึกษาอยู่ ปีการศึกษา 2547 จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 ปี 2548 จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.59 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.55 ส่วนใหญ่เด็กวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ ต้องออกจากโรงเรียน โดยที่ยังไม่สำเร็จการศึกษา และในปี 2551 มีวัยรุ่นหญิงชั้นมัธยมศึกษาที่ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร อายุไม่เกิน 18 ปี จำนวน 6 ราย และได้ลาออกจากโรงเรียนในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ทั้ง 6 ราย

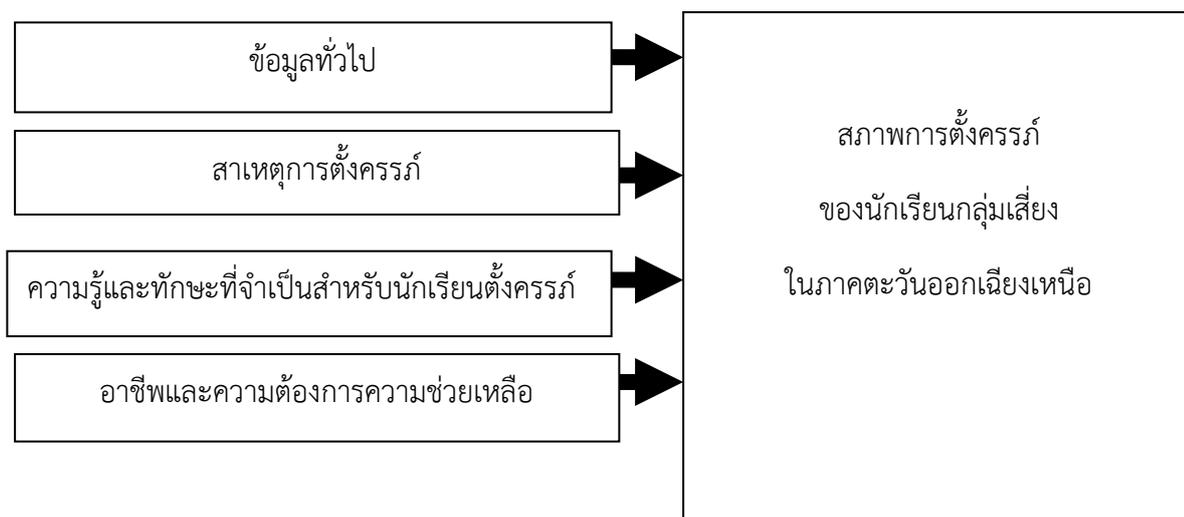
วัลยา ธรรมพินชวฒน์ (2553) ศึกษาความต้องการในการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาของวัยรุ่นไทยในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อค่านิยมและพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นมี 5 ประการ คือ 1) บทบาททางสังคมที่คลุมเครือ ซึ่งนำไปสู่การรับรู้เอกลักษณ์ที่สับสน (confused identity), 2) มีความอยากรู้อยากเห็นและการรับรู้ทางเพศที่สูงขึ้น, 3) ขาดความรู้และทักษะชีวิต (life skills) ที่จำเป็น, 4) บิดามารดาไม่ค่อยมีส่วนร่วม, และ 5) ขาดการควบคุมตนเองและชอบความเสี่ยง และขาดทักษะชีวิตที่จะช่วยให้สามารถจัดการกับความต้องการทางเพศของตนเองหรือเจรจาต่อรองในสถานการณ์ที่อาจถูกบังคับให้มีเพศสัมพันธ์โดยไม่เต็มใจ

Betha, (1999) ได้ศึกษามารดาที่ตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่เป็นมารดาวัยรุ่น ขาดวุฒิภาวะทางอารมณ์ ขาดทักษะในการแก้ปัญหา ทำให้ไม่สนใจดูแลครรภ์ มีความเครียดวิตกกังวลสูงในระหว่างตั้งครรภ์ ส่งผลให้เกิดภาวะแทรกซ้อนในระหว่างตั้งครรภ์ ระยะคลอดและหลังคลอดได้

9. กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำให้คณะผู้วิจัยได้กรอบแนวคิดในการ

ดำเนินการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย